

UNIVERZA V LJUBLJANI

PRAVNA FAKULTETA

VARSTVO POSLOVNE SKRIVNOSTI V PRAVDNEM POSTOPKU

(magistrsko diplomsko delo)

Avtorica: Larisa Sotošek

Mentorica: izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl

Ljubljana, januar 2021

ZAHVALA

*Za sprejeto mentorstvo, vodenje ter prijazno pomoč se najlepše zahvaljujem mentorici
izr. prof. dr. Jerci Kramberger Škerl.*

Posebno zahvalo namenjam staršema za neizmerno podporo in pomoč pri študiju.

Hvala tudi vsem bližnjim, ki so me spremljali na moji študijski poti in verjeli vame.

POVZETEK

Naslov: Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku

Avtorica: Larisa Sotošek

Mentorica: izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl

Poslovna skrivnost je poleg pravic intelektualne lastnine glavno orodje za zaščito informacij, ki gospodarskemu subjektu omogočajo konkurenčno prednost. Večja kot je prednost, večja je vrednost poslovne skrivnosti za njenega imetnika.

Vprašanje razkritja poslovne skrivnosti se ne pojavlja le v poslovni praksi, ampak tudi tekom pravnega postopka, v katerem njen imetnik uveljavlja sodno varstvo. Pri tem gre lahko za sodno varstvo, ki je uvedeno prav zaradi kršitve poslovne skrivnosti, ali pa sodno varstvo, v katerem osrednji zahtevek tožnika ni zaščita poslovne skrivnosti, se pa ta v postopku znajde kot del spisovnega gradiva, zlasti kot dokaz.

Ukrepi za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti v pravnem postopku so urejeni v Zakonu o pravnem postopku, posamezne specialne določbe pa vsebuje Zakon o poslovni skrivnosti. Zaupnost poslovne skrivnosti je v pravnem postopku ogrožena skozi celoten postopek, vse od vložitve tožbe do razglasitve sodbe. 219.b člen ZPP, ki je bil uveden z novelo ZPP-E, je zapolnil sistemsko pomanjkljivost prejšnje ureditve, v okviru katere je bilo poslovne skrivnosti mogoče varovati zgolj iz izključitvijo javnosti, a je pustil odprta nekatera vprašanja.

Predmetno magistrsko diplomsko delo v uvodnem delu na splošno obravnava poslovno skrivnost, v drugem delu pa daje poudarek ohranitvi zaupnosti poslovne skrivnosti v pravnem postopku, z analizo ukrepov, ki jih omogoča veljavna zakonodaja v posamezni fazi postopka. Pri tem opozarja na pomanjkljivosti zakonske ureditve in nekatera odprta vprašanja ter ponudi odgovore s predstavitvijo stališč pravne teorije in relevantnih pravnih pravil. V zadnjem delu je s primerjalnopravnega vidika predstavljena pravna ureditev Nemčije.

Ključne besede: poslovna skrivnost, pravdni postopek, zaupnost, razkritje, javnost postopka, dokaz.

ABSTRACT

Title: Protection of Trade Secrets in Civil Procedure

Author: Larisa Sotošek

Mentor: izr. prof. dr. Jerca Kramberger Škerl

In addition to intellectual property rights, trade secret is the main tool for protecting information that gives a competitive advantage to its holder. The greater the advantage, the greater the value of trade secret to its holder.

The issue of disclosure of a trade secret arises not only in business practice, but also during civil procedure when pursuing a judicial protection. This can be legal action for trade secret infringements or other litigation proceedings, in which a trade secret is only part of the case file, mainly as evidence.

Measures that can be applied with the aim to protect trade secrets during civil procedure are regulated in the Civil Procedure Act (ZPP), with some special provisions being regulated in the Trade Secrets Act. The confidentiality of trade secrets in civil procedure is endangered throughout the entire procedure, from filing a claim to the announcement of the verdict. Article 219.b of the ZPP, which was introduced by the amendment ZPP-E, filled in the systemic shortcoming of the previous regulation, within which trade secrets could only be protected by excluding the public, however, has left some unanswered questions.

In the first part, this master thesis explains trade secrets in general, while the second part focuses on confidentiality of trade secrets during civil procedure by analyzing the procedural measures provided by the applicable law at each stage of the procedure. Moreover, it also points out deficiencies of the current legislation alongside with some opened questions, and offers answers by presenting the view of the legal theory and the relevant legal rules. In the last part, German legal system is presented from a comparative point of view.

Key words: trade secret, civil procedure, confidentiality, disclosure, publicity of the procedure, evidence.

SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

Direktiva 2016/943	Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem
EU	Evropska Unija
GeschGehG	Gesetz zum Schutz von Geschäftsgeheimnissen
GVG	Gerichtsverfassungsgesetz
novela ZPP-E	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravdnem postopku, Ur. l. RS, št. 10/17
npr.	na primer
opr. št.	opravilna številka
oz.	oziroma
SPZ	Stvarnopravni zakonik
str.	stran
t.i.	tako imenovan
tj.	to je
URS	Ustava Republike Slovenije
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZPO	Zivilprozessordnung
ZPosS	Zakon o poslovni skrivnosti
ZPP	Zakon o pravdnem postopku

KAZALO

1. UVOD	1
2. SPLOŠNO O POSLOVNI SKRIVNOSTI	2
2.1. PRAVNA UREDITEV POSLOVNE SKRIVNOSTI.....	3
2.1.1. <i>DIREKTIVA 2016/943</i>	4
2.1.2. <i>ZAKON O POSLOVNI SKRIVNOSTI</i>	4
2.2. PRIDOBITEV, UPORABA IN RAZKRITJE POSLOVNE SKRIVNOSTI.....	5
2.3. VARSTVO PRAVIC POSLOVNE SKRIVNOSTI.....	6
3. OHRANITEV ZAUPNOSTI POSLOVNE SKRIVNOSTI V PRAVDNEM POSTOPKU	6
3.1. ZAČETNA FAZA – PISNE VLOGE STRANK.....	8
3.1.1. <i>STOPNIČASTA TOŽBA</i>	11
3.2. GLAVNA OBRAVNAVA.....	12
3.2.1. <i>JAVNOST GLAVNE OBRAVNAVE</i>	12
3.2.2. <i>DOKAZOVANJE</i>	14
3.2.2.1. <i>219.b člen Zakona o pravnem postopku</i>	15
3.2.2.2. <i>Dokazovanje z listinami</i>	18
3.2.2.2.1. Splošno o dokazovanju z listinami.....	18
3.2.2.2.2. Listine in poslovna skrivnost.....	20
3.2.2.3. <i>Dokazovanje z zaslišanjem strank in prič</i>	23
3.2.2.3.1. Zaslihanje in poslovna skrivnost.....	23
3.2.2.4. <i>Informativni dokaz</i>	26
3.2.2.5. <i>Nedopustno pridobljen dokaz</i>	27
3.3. DOSTOP DO SPISOVNEGA GRADIVA.....	28
3.4. IZDAJA IN RAZGLASITEV SODBE.....	29
3.5. JAVNA OBJAVA SODB.....	29
4. PRIMERJALNOPRAVNA UREDITEV – NEMČIJA	32
4.1. <i>ZAKON O VAROVANJU POSLOVNIH SKRIVNOSTI</i>	32
4.2. SPLOŠNA PRAVILA V PRAVDNEM POSTOPKU.....	33
4.2.1. <i>JAVNOST POSTOPKA</i>	34
4.2.2. <i>DOKAZNI POSTOPEK</i>	35
4.2.2.1. <i>Informativni dokaz in nedopustno pridobljen dokaz</i>	36

4.3.	SKLEP	37
5.	ZAKLJUČEK.....	39
6.	VIRI IN LITERATURA.....	42
6.1.	ZNANSTVENE MONOGRAFIJE TER ČLANKI.....	42
6.2.	SPLETNI VIRI	44
6.3.	ZAKONI IN DRUGI PRAVNI PREDPISI.....	44
6.4.	SODNA PRAKSA	45
6.4.1.	<i>VIŠJE SODIŠČE V LJUBLJANI</i>	45
6.4.2.	<i>VIŠJE SODIŠČE V MARIBORU</i>	46
6.4.3.	<i>VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE</i>	46
6.4.4.	<i>USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE</i>	46

1. UVOD

Dinamičen svet podjetništva je zaznamovan s številnimi hitro spreminjajočimi se situacijami, napredujočimi znanji, velikim pretokom informacij ter seveda tudi s tekmovanjem. Cilj vsakega subjekta na trgu je ne le biti konkurenčen, ampak predvsem zagotoviti si vodilni položaj na svojem področju z ustvarjanjem prednosti pred tekmeci. Pravni red ponuja več različnih možnosti, kako lahko gospodarski subjekti zaščitijo svoja znanja in informacije, ki so bistvenega pomena za njihov obstoj in delo. Eden od institutov, ki je namenjen ohranjanju konkurenčne prednosti na trgu je tudi institut poslovne skrivnosti.

Zaradi narave svojega delovanja in dinamičnosti tržnega okolja se lahko gospodarski subjekti hitro znajdejo v različnih sodnih postopkih, bodisi na strani pasivne ali aktivne stranke, kjer je pod vprašaj lahko postavljena ohranitev zaupnosti njihovih poslovnih skrivnosti. Naloga zakonodajalca je, da vzpostavi pravno ureditev, ki bo omogočala na eni strani učinkovito izvajanje sodne oblasti, pravice do sodnega varstva in poštenega postopka ter bo na drugi strani zaščitila imetnike poslovnih skrivnosti pred njihovim nepotrebnim razkritjem.

V svojem magistrskem diplomskem delu sem se osredotočila na ukrepe, ki jih trenutno veljavna zakonodaja ponuja za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti tekom pravnega postopka. Vse od vložitve tožbe ali odgovora na tožbo pa do razglasitve sodbe ves čas obstaja nevarnost, da bo zaupnost poslovne skrivnosti izgubljena, kar vpliva tudi na interes njihovih imetnikov, da bi uveljavljali pravno varstvo v sodnih postopkih.

Namen magistrskega diplomskega dela je čim boljše spoznati vse možnosti za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti tekom pravnega postopka, ki jih daje obstoječa pravna ureditev Republike Slovenije, in hkrati evidentirati morebitne pomanjkljivosti zakonskih ukrepov oz. njihov primanjkljaj v posameznih fazah pravnega postopka.

Magistrsko diplomsko delo je sestavljeno iz šestih poglavij. V prvem delu so predstavljane splošne značilnosti poslovne skrivnosti v povezavi z novo zakonsko ureditvijo, s katero je zakonodajalec v slovenski pravni red prenesel evropsko direktivo in celostno uredil področje poslovnih skrivnosti. Sledi prikaz ukrepov, namenjenih ohranitvi zaupnosti poslovne skrivnosti v pravnem postopku po posameznih kritičnih fazah postopka. Nazadnje je predstavljen primerjalnopравни pogled na problematiko, in sicer s predstavitvijo ukrepov, ki jih ponuja pravni red Nemčije. Magistrsko diplomsko delo zaključujejo sklepne ugotovitve o obravnavani tematiki.

2. SPLOŠNO O POSLOVNI SKRIVNOSTI

Gospodarski subjekti pri svojem poslovanju uporabljajo različna sredstva, vsako pa ima zanje določeno vrednost.¹ Med sredstva lahko uvrstimo tudi informacije, v smislu znanja ali podatka, njihovo vrednost pa je od primera do primera različno težko oceniti.² Nekatere informacije za samo poslovanje gospodarskih subjektov niti niso zelo pomembne, zato jim ti ne posvečajo posebne pozornosti, medtem ko so druge ključne za rast in razvoj gospodarskega subjekta,³ včasih pa celo zagotavljajo njegov obstoj oz. preživetje na trgu.⁴ Prav tako je za njihovo pridobitev potreben čas in denar, zato v zvezi z njimi gospodarskemu subjektu nastajajo stroški, kar prav tako vpliva na vrednost posamezne informacije.⁵

Zaradi velike vrednosti ključnih strateških informacij si njihov nosilec prizadeva, da se na njegov račun z njimi ne bi okoristili tisti, ki za razvoj informacij niso nič prispevali.⁶ V tržnem gospodarstvu, kjer je obstoj konkurence neizbežen pojav, pridobljeno znanje, izkušnje in razvoj pa ključne prednosti v tržnem boju, si vsak gospodarski subjekt prizadeva ohraniti tajne tiste informacije, od katerih je lahko odvisno, ali bo na trgu preživel oz. morebiti celo uspel.⁷

Slednje lahko uspešno stori na več različnih načinov, med drugim tudi z opredelitvijo poslovnih skrivnosti, ki varujejo tiste podatke, ki pomenijo konkurenčno prednost za gospodarski subjekt.⁸ Poleg tega lahko gospodarski subjekti učinkovito zaščito dosežejo tudi s katero od pravic intelektualne lastnine, zaposlitvijo primerne kadra na delovna mesta, kjer se poznavanju poslovnih skrivnosti ni mogoče izogniti, vključitvijo konkurenčnih klavzul v pogodbe o zaposlitvi, pa tudi npr. s sklenitvijo sporazumov o nerazkritju informacij.⁹

Institut poslovne skrivnosti bodo gospodarski subjekti uporabili predvsem v tistih primerih, ko spoznanja, ki jih bodo želeli zaščititi, ne bodo izpolnjevala kriterijev za patentno varstvo ali avtorsko delo, kadar subjekt ne bo razpolagal z zadostnimi finančnimi sredstvi za patentno zaščito ali pa kadar bo določene informacije in spoznanja želel v celoti zadržati zase.¹⁰

---

¹ R. Bojan, B. Jerman-Blažič, M. Tekavčič, INFORMACIJSKA VARNOST V PODJETNIŠKEM OKOLJU: POTREBE, UKREPI IN EKONOMIKA VLAGANJ (2014), str. 11.

² *Prav tam*, str. 11-12.

³ *Prav tam*, str. 13.

⁴ I. Kop, VAROVANJE IN ZAŠČITA POSLOVNIH SKRIVNOSTI (1995), str. 11.

⁵ *Prav tam*, str. 15.

⁶ *Prav tam*, str. 15.

⁷ I. Podbregar, VOHUNSKA DEJAVNOST IN GOSPODARSTVO (2008), str. 426, 451.

⁸ Š. Ivanjko, M. Kocbek, S. Prelič, KORPORACIJSKO PRAVO (2009), str. 311.

⁹ E. Gostiša, J. Levovnik, Varstvo poslovne skrivnosti, v: *Pravna praksa*, 7 (2019), str. 10-12, enako tudi B. Pretnar, INTELEKTUALNA LASTNINA V SODOBNI KONKURENCI IN POSLOVANJU (2002), str. 185.

¹⁰ E. Gostiša, J. Levovnik, Varstvo poslovne skrivnosti, v: *Pravna praksa*, 7 (2019), str. 10-12.

Ker je vrednost posameznih informacij, ki so zaščitene kot poslovna skrivnost, različna, tudi vse poslovne skrivnosti niso izpostavljene enakemu tveganju zlorabe ali izdaje.¹¹ Konkurenti namreč vedno stremijo k izboljšanju svojega položaja na trgu, zato večja kot je prednost, ki jo posamezniku omogoča poslovna skrivnost, večja je želja tekmecev, da bi se te poslovne skrivnosti polastili oz. da bi se poslovna skrivnost razkrila. Tveganje za razkritje poslovnih skrivnosti je tako praviloma tem večje, čim večje prednosti na trgu poslovna skrivnost zagotavlja njenemu imetniku.¹² Le te pa je nekoliko lažje ohraniti, v kolikor je naša konkurenčna prednost patentirana ali varovana kot poslovna skrivnost.¹³

2.1. PRAVNA UREDITEV POSLOVNE SKRIVNOSTI

Področje poslovnih skrivnosti od leta 2019 celovito ureja Zakon o poslovni skrivnosti¹⁴ (v nadaljnjem besedilu: ZPosS), ki v zakonodajo Republike Slovenije prenaša Direktivo (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem¹⁵ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2016/943).

Posebna pozornost Evropske Unije (v nadaljnjem besedilu: EU) in posamezne države je poslovnim skrivnostim namenjena zaradi pomembnosti instituta za delovanje in rast gospodarstva¹⁶ ter zagotavljanje konkurenčne prednosti posameznemu gospodarskemu subjektu v tržnem boju, v katerem poslovne skrivnosti predstavljajo tako pomembno napadalno kot tudi obrambno sredstvo.¹⁷

Ravno v zagotavljanju optimalnega delovanja in razvoja gospodarstva ima država na področju varstva poslovnih skrivnosti tudi svoj interes in gospodarskim subjektom s sprejemom ustrezne zakonodaje pomaga pri njihovi zaščiti.¹⁸ Gospodarski subjekt si namreč kljub sprejetju preventivnih ukrepov ne more nikoli zagotoviti absolutnega varstva poslovne skrivnosti,¹⁹ kar

---

¹¹ I. Kop, VAROVANJE IN ZAŠČITA POSLOVNIH SKRIVNOSTI (1995), str. 63.

¹² *Prav tam*, str. 63.

¹³ B. Pretnar, ITELEKTUALNA LASTNINA V SODOBNI KONKURENCI IN POSLOVANJU (2002), str. 33.

¹⁴ Zakon o poslovni skrivnosti (ZPosS), Ur. l. RS, št. 22/19.

¹⁵ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem, UL L 157/1, 15. 6. 2016.

¹⁶ *Prav tam*, 3 in 4. točka preambule.

¹⁷ Š. Ivanjko, M. Kocbek, S. Prelič, KORPORACIJSKO PRAVO (2009), str. 309.

¹⁸ I. Kop, VAROVANJE IN ZAŠČITA POSLOVNIH SKRIVNOSTI (1995), str. 35.

¹⁹ *Prav tam*, str. 35.

je posledica tesne povezanosti tega instituta z osebnostjo, moralo in etiko posameznika, ki za tako skrivnost ve.²⁰

2.1.1. DIREKTIVA 2016/943

Povod za sprejetje Direktive 2016/943 je predstavljala ugotovitev o pomembnosti poslovnih skrivnosti za notranji trg EU in o neenakovredni ravni varstva poslovne skrivnosti v državah članicah.²¹

Direktiva 2016/943 v uvodnem delu poudarja, da neenakovredna raven varstva po vsej EU, ki je posledica razlik v pravnih sistemih posameznih držav članic, povzroča razdrobljenost notranjega trga na tem področju, kar negativno učinkuje na sam potencial in rast notranjega trga, zlasti na področju inovacij. Zaradi velikih razlik gospodarski subjekti namreč niso naklonjeni čezmejnemu poslovanju in opravljanju dejavnosti, ki so odvisne od informacij, ki so varovane kot poslovna skrivnost.²²

Cilj Direktive 2016/943, ki se sicer omejuje na civilnopravne vidike sodnega varstva poslovne skrivnosti,²³ je medsebojno približati zakonodaje držav članic in odpraviti razhajanja, ki ovirajo nemoteno delovanje notranjega trga ter zagotoviti zadostno in skladno raven varstva poslovnih skrivnosti za primere njihove protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja.²⁴

2.1.2. ZAKON O POSLOVNI SKRIVNOSTI

Poleg implementacije Direktive 2016/943 je bil glavni razlog za sprejem ZPosS celostna ureditev instituta poslovne skrivnosti.²⁵

Predmet urejanja ZPosS obsega »področje poslovne skrivnosti, pravila določitve in varstva poslovne skrivnosti pred njeno protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem«.²⁶ Na novo določa pogoje, ki jih mora informacija izpolnjevati, da se šteje za poslovno skrivnost, ki je deležna pravnega varstva, opredeljuje kršitve ter določa ukrepe, ki so v tem primeru na voljo

---

²⁰ Š. Ivanjko, M. Kocbek, S. Prelič, KORPORACIJSKO PRAVO (2009), str. 309, enako tudi B. Bertoneclj, Analiza stališč v zvezi z zaščito poslovne skrivnosti, v: Psihološka obzorja, 2 (2001), str. 113-122.

²¹ E. Gostiša, J. Levovnik, Varstvo poslovne skrivnosti, v: Pravna praksa, 7 (2019), str. 10-12.

²² 6. in 8. točka preambule Direktive (EU) 2016/943, UL L 157/1, 15. 6. 2016.

²³ J. Levovnik, E. Gostiša, Sodno varstvo poslovnih skrivnosti, v: Pravna praksa, 8 (2019), str. 8-10.

²⁴ 4., 21. in 36. točka preambule Direktiva (EU) 2016/943, UL L 157/1, 15. 6. 2016.

²⁵ Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 5, dostopno na URL: <https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/24ea89ebd447e06592d47c4c7e1999b0de3557e6fa4da05d84564ebab3d787c5> (15. 11. 2020).

²⁶ Prvi odstavek 1. člena ZPosS.

imetniku poslovne skrivnosti.²⁷ To je tista fizična ali pravna oseba, ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo,²⁸ s čimer je zakonodajalec povezal imetništvo pravice z njeno legalno in legitimno pridobitvijo.²⁹

Poslovna skrivnost je bila pred sprejetjem ZPosS urejena izrazito parcialno. Temeljno opredelitev poslovne skrivnosti je urejal 39. člen Zakona o gospodarskih družbah,³⁰ medtem ko je bilo varstvo poslovne skrivnosti urejeno tudi v več drugih področnih zakonih.³¹ Po novi zakonodaji pojem poslovne skrivnosti zajema nerazkrito strokovno znanje, izkušnje in poslovne informacije, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

- je skrivnost, ki ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
- ima tržno vrednost;
- imetnik poslovne skrivnosti je v danih okoliščinah razumno ukrepal, da jo ohrani kot skrivnost.³²

2.2. PRIDOBITEV, UPORABA IN RAZKRITJE POSLOVNE SKRIVNOSTI

Ne glede na količino in kvaliteto preventivnih ukrepov, ki jih sprejeme imetnik poslovnih skrivnosti, nikoli ni mogoče zagotoviti njihovega popolnega varstva.³³ Poslovne skrivnosti so vedno v večji ali manjši meri izpostavljene tveganju, da bodo razkrite, vendar morebitnega razkritja ni mogoče vedno označiti za kršitev.

ZPosS tako določa, kdaj je pridobitev, uporabo in razkritje poslovne skrivnosti mogoče šteti za zakonito³⁴ in kdaj gre za protipravno pridobitev, uporabo in razkritje.³⁵ Z vidika varstva poslovne skrivnost v pravnem postopku je potrebno izpostaviti določbo drugega odstavka 4. člena ZPosS, ki določa, da se za zakonito šteje tudi pridobitev poslovne skrivnosti, ki jo zahteva ali dovoli drug zakon.³⁶ V tem primeru je pridobitev in razkritje poslovne skrivnosti namreč posledica predhodne pravne ureditve na posameznem področju, zato se takšna

---

²⁷ J. Jeraj, A. Kastelec, Ali ste že poskrbeli za ustrezno zaščito poslovnih skrivnosti?, URL: <https://www.fpjr.si/si/publikacije/2019/06/393-Ali-ste-ze-poskrbeli-za-ustrezno-zascito-poslovnih-skrivnosti> (15. 11. 2020).

²⁸ 3. člen ZPosS.

²⁹ Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 26.

³⁰ Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Ul. I. RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17.

³¹ Besedilo Predloga zakona o poslovnih skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 1.

³² Prvi odstavek 2. člena ZPosS.

³³ I. Kop, VAROVANJE IN ZAŠČITA POSLOVNIH SKRIVNOSTI (1995), str. 35.

³⁴ 4. člen ZPosS.

³⁵ 5. člen ZPosS.

³⁶ Drugi odstavek 4. člena ZPosS.

pridobitev uvršča med zakonite. Zakon o pravnem postopku³⁷ (v nadaljnjem besedilu: ZPP) vsebuje posebne določbe, s katerimi ureja varstvo poslovne skrivnosti tekom dokaznega postopka v pravdi, zato v primeru razkrite poslovne skrivnosti zaradi spoštovanja določb ZPP ni mogoče govoriti o protipravni pridobitvi oz. razkritju poslovne skrivnosti.³⁸

2.3. VARSTVO PRAVIC POSLOVNE SKRIVNOSTI

ZPosS v 9. členu opredeljuje tožbo zaradi kršitve pravic poslovne skrivnosti kot pravno sredstvo, ki jo lahko imetnik poslovne skrivnosti naperi zoper osebo, ki brez njegove privolitve pridobi, uporabi ali razkrije njegovo poslovno skrivnost in z njo » [...] zahteva prepoved kršitev svoje pravice in vzpostavitev stanja, kot je bilo pred kršitvijo. Gre za negatorno tožbo, ki je podobna tožbi lastnika oziroma domnevnega lastnika za prenehanje vznemirjanja po 99. členu SPZ, katere namen je v varstvu konkurenčnih prednosti podjetja.«³⁹

Imetnik poslovne skrivnosti lahko za varstvo svojih pravic v primeru, da je njegova poslovna skrivnost protipravno pridobljena, uporabljena ali razkrita, v skladu z ZPosS pri pristojnem sodišču uveljavlja tako nedenarne zahtevke, kot tudi odškodninski zahtevek.^{40, 41}

3. OHRANITEV ZAUPNOSTI POSLOVNE SKRIVNOSTI V PRAVDNEM POSTOPKU

Vprašanje pridobitve oz. razkritja poslovne skrivnosti se ne pojavlja le v poslovni praksi, ampak tudi tekom samega sodnega postopka, do katerega pride, če imetnik poslovne skrivnosti uveljavljala sodno varstvo. Pri tem gre lahko za sodno varstvo, ki je uvedeno prav zaradi kršitve poslovne skrivnosti, ali pa sodno varstvo, v katerem osrednji zahtevek tožnika ni zaščita poslovne skrivnosti, se pa ta v postopku znajde kot del spisovnega gradiva.

Tekom sodnega postopka poslovna skrivnost imetnika ni ogrožena samo s strani nasprotne stranke, ampak tudi s strani tretjih oseb, ki so udeležene v sodnem postopku, ne nazadnje pa tudi s strani javnosti (kamor je mogoče uvrstiti tudi druge konkurente imetnika poslovne skrivnosti na trgu), v kolikor ta iz postopka ni izključena ali je sodba javno objavljena.

---

³⁷ Zakon o pravnem postopku (ZPP), Ur. l. RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US.

³⁸ Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 27.

³⁹ Sklep VSL, opr. št. I Cp 178/2020 z dne 26. 2. 2020.

⁴⁰ J. Levovnik, E. Gostiša, Sodno varstvo poslovnih skrivnosti, v: Pravna praksa, 8 (2019), str. 8-10.

⁴¹ Glede pomanjkljivosti zakonske ureditve glej članek K. A. Kontarščak, Nekatera odprta vprašanja Zakona o poslovni skrivnosti, v: Pravna praksa, 20 (2019), str. 11-12.

Pravne možnosti za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti tekom sodnega postopka so bistvenega pomena, da se posamezniki sploh odločajo za sodno varstvo svojih interesov.⁴² Možnost, da bi bila zaupnost poslovne skrivnosti med sodnim postopkom izgubljena, namreč odvrta njihove imetnike, da bi sprožili sodni postopek, saj z uvedbo tega tvegajo razkritje svojih poslovnih skrivnosti,⁴³ s tem pa potencialno tudi nastanek škode, ki bi lahko bila večja kot koristi, ki bi jih prinesla zmaga v sodnem postopku.

V pravni red je bilo tako potrebno poleg zahtevkov, ki jih imajo na voljo imetniki poslovne skrivnosti v primeru kršitve, vpeljati tudi ukrepe, ki omogočajo učinkovito varstvo poslovnih skrivnosti med trajanjem sodnega postopka, ob zagotavljanju pravice do učinkovitega pravnega sredstva in pravice do poštenega sojenja.⁴⁴ Brez ukrepov za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti tekom sodnega postopka, bi bila namreč ogrožena učinkovitost predvidenih zahtevkov v primeru kršitev poslovne skrivnosti.⁴⁵

ZPosS za postopek v zvezi s kršitvijo pravic poslovne skrivnosti določa subsidiarno uporabo določb ZPP v postopku o glavni stvari in določb ZIZ v postopku za izdajo začasne odredbe.⁴⁶ Sam ZPosS sicer vsebuje tudi nekatere specialne procesne določbe (npr. določbe o začasnih odredbah in določbe o ohranitvi zaupnosti poslovne skrivnosti v sodnih postopkih),⁴⁷ vendar pa sistem ukrepov za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti temelji predvsem na pravilih, ki jih določa ZPP.

Tudi določbe ZPP glede varstva poslovne skrivnosti v pravnem postopku so relativno nove, saj so bile v slovenski pravni red vključene šele z novelo ZPP-E,⁴⁸ v kateri je zakonodajalec sprejel novi 219.b člen, ki ureja razkritje poslovne skrivnosti v pravnem postopku. Z ureditvijo se zapolnjuje pravna praznina v zakonu, na katero je pred sprejetjem novele opozarjala pravna teorija.⁴⁹

ZPP vsebuje posebna pravila, v katerih določa način ravnanja sodišča v vseh civilnih postopkih, v katerih je del procesnega gradiva tudi poslovna skrivnost ene od strank. Pri tem ni pomembno,

---

⁴² J. Levovnik, E. Gostiša, Sodno varstvo poslovnih skrivnosti, v: Pravna praksa, 8 (2019), str. 8-10.

⁴³ Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 29, enako tudi Baker & McKenzie – Milan, Final Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market, str. 35, 45, URL: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/14838> (6. 12. 2020).

⁴⁴ L. Lampret, D. Neffat, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25.

⁴⁵ Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 29.

⁴⁶ 6. člen ZPosS.

⁴⁷ J. Levovnik, E. Gostiša, Sodno varstvo poslovnih skrivnosti, v: Pravna praksa, 8 (2019), str. 8-10.

⁴⁸ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (ZPP-E), Ur. l. RS št. 10/17.

⁴⁹ L. Lampret, D. Neffat, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25, enako tudi A. Galič, ZAKON O PRAVDNEM POSTOPKU (ZPP) (2017), str. 34.

kaj je predmet pravnega postopka. Pravila ZPP je namreč treba uporabiti v vseh pravnih postopkih, ne zgolj v postopkih, kjer je prav varstvo poslovne skrivnosti temeljni zahtevek ene od strank, sama poslovna skrivnost pa tako osrednji del celotnega postopka, ampak tudi v postopkih, kjer je poslovna skrivnost npr. zgolj eden izmed dokazov.

Ureditvi ZPosS in ZPP se tako na področju varstva zaupnosti poslovne skrivnosti tekom sodnega postopka dopolnjujeta, zato so v nadaljevanju predstavljeni posamezni ukrepi, ki v pravnem postopku zagotavljajo zaščito tajnosti poslovne skrivnosti glede na posamezne kritične faze pravnega postopka, v katerih je tajnost poslovne skrivnosti stranke najbolj ogrožena.

3.1. ZAČETNA FAZA – PISNE VLOGE STRANK

Začetna faza, v kateri prevladujejo pisne vloge strank, je prva, ki predstavlja resno grožnjo za razkrijte poslovne skrivnosti. Ta faza je namenjena zagotavljanju trditvene podlage in predlaganju dokazov, na katerih temelji tožba tožnika oz. obramba toženca.

V primeru pravnega postopka po ZPosS, ki je bil uveden za varstvo poslovne skrivnosti, se je kršitelj s poslovno skrivnostjo že seznanil (vsaj to zatrjuje imetnik poslovne skrivnosti, ki je sprožil postopek), zato varstvo poslovne skrivnosti v pisnih vlogah v medsebojnem razmerju strank ni tako bistveno kot je ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti, ki je predmet postopka, pred tretjimi osebami.

V primeru vložitev tožbe, katere predmet ni sama poslovna skrivnost, pa se lahko tožnik znajde v položaju, ko bi svoje trditve lahko dokazal in tožbo utemeljil (le) z informacijami, ki predstavljajo njegovo poslovno skrivnost. V tem primeru se postavlja vprašanje, ali se bo imetnik poslovne skrivnosti sploh odločil za vložitev tožbe, saj s tem na eni strani tvega, da bo njegova poslovna skrivnost tekom postopka razkrita, na drugi strani pa, zaradi povezanosti trditvenega in dokaznega bremena,⁵⁰ poraz v sodnem postopku, če ne bo predložil zadostnih dokazil. Odločitev potencialnega tožnika za vložitev tožbe bo tako temeljila na tehtanju koristi, ki bi mu jih prinesla zmaga v sodnem postopku, in škode, ki bi mu nastala zaradi razkrijta poslovne skrivnosti. Zaradi potencialno velike vrednosti poslovne skrivnosti, ki njenemu imetniku zagotavlja konkurenčno prednost na trgu, se zna zgoditi, da se imetnik poslovne skrivnosti ne bo odločil za sodni postopek, v katerem bi uveljavljal varstvo svojih pravic. Če bi bila taka praksa večine gospodarskih subjektov, bi to odprlo vrata potencialnim kršiteljem, ki bi lahko računali s tem, da za svoje sicer protipravno ravnanje ne bodo sankcionirani. Tako

---

⁵⁰ Glej 7. člen, 212. člen in 215. člen ZPP.

bi lahko prišli do nesprejemljivega položaja z vidika pravne varnosti, saj bi lahko kršitelji s poseganjem v pravne položaje drugih in kršitvijo njihovih pravic pridobili več koristi, kot pa bi jim nastalo stroškov in škode v primeru, da bi se eden od oškodovancev kljub tveganju razkritja poslovne skrivnosti vseeno odločil svoje pravice varovati v sodnem postopku.

Pred sprejemom ZPosS in spremembo ZPP poslovnih skrivnosti v vlogah, s katerimi se je zagotavljala trditvena podlaga spora, ni bilo mogoče skrivati, niti jih ni bilo mogoče navajati zgolj pavšalno. Trditve stranke, ki so same po sebi bistvenega pomena za odločitev o zadevi, niso mogle biti varovane kot poslovna skrivnost v takšni meri, da jih nasprotna stranka sploh ne bi smela izvedeti.⁵¹ Če bi sodišče oprlo odločitev na podatke s katerimi nasprotna stranka ne bi bila seznanjena, bi bila slednji namreč odvzeta pravice do obrambe.⁵² V sodbi opr. št. II Cp 1632/2014 z dne 20. 8. 2014 je Višje sodišče v Ljubljani poudarilo, da tako v medsebojnem razmerju pravnih strank kot v razmerju strank do sodišča ni bilo prostora za skrivanje lastnih poslovnih skrivnosti drugače kot s predlogom za izključitev javnosti z glavne obravnave ter z nasprotovanjem vpogledu v spis tretjim osebam.⁵³

Ker opisana pravna ureditev ni omogočala učinkovitega varstva poslovne skrivnosti v sodnih postopkih, je zakonodajalec v prvem odstavku 8. člena ZPosS predvidel nov ukrep za ohranitev zaupnosti poslovne skrivnosti v vlogah strank. Imetniku poslovne skrivnosti v vlogi ni potrebno razkriti poslovne skrivnosti. Dovolj je, da njen obstoj izkaže s stopnjo verjetnosti. Prav tako stopnja verjetnosti zadostuje za izkaz kršitve poslovne skrivnosti.⁵⁴ Tu zakon govori o imetniku poslovne skrivnosti, ki je lahko fizična ali pravna oseba in ki ima zakoniti nadzor nad poslovno skrivnostjo.⁵⁵ Zdi se, da se zakon ne omejuje le na stranke postopka, ampak omogoča, da za katerega koli imetnika poslovne skrivnosti zadostuje, da njen obstoj ali kršitev v vlogi izkaže za verjetno. Takšna oseba bi lahko bil stranski intervenient, ki v pisni vlogi poda izjavo o vstopu v pravdo,⁵⁶ v kateri mora utemeljiti svoj pravni interes za vstop,⁵⁷ ali pa tretja oseba, za katero je ena izmed strank sodišču predlagala, naj ji naloži predložitev določene listine, slednja pa se v svoji izjavi⁵⁸ glede predložitvene dolžnosti sklicuje na poslovne skrivnosti.

---

⁵¹ Sodba VSL, opr. št. I Cpg 708/2013 z dne 21. 11. 2013.

⁵² *Prav tam.*

⁵³ Sodba VSL, opr. št. II Cp 1632/2014 z dne 20. 8. 2014.

⁵⁴ 8. člen ZPosS.

⁵⁵ 3. člen ZPosS.

⁵⁶ Tretji odstavek 199. člena ZPP.

⁵⁷ Prvi odstavek 199. člena ZPP.

⁵⁸ Drugi odstavek 228. člena ZPP.

Nasprotna stranka lahko sodišču vseeno predlaga, da imetniku poslovne skrivnosti s sklepom naloži razkritje podatkov, za katere trdi, da so poslovna skrivnost.⁵⁹ Razkritje takšnih podatkov mora biti izvedeno po postopku in na način, kot ga za razkritje poslovne skrivnosti določa zakon, ki ureja pravdni postopek.⁶⁰ Glede na opisano določbo se pojavi dvom v našo zgornjo domnevo, da lahko obstoj in kršitev poslovne skrivnosti za verjetno izkaže katerikoli imetnik poslovne skrivnosti in ni nujno, da gre za stranko postopka. Zakon namreč govori o predlogu nasprotne stranke, kar predpostavlja, da je imetnik poslovne skrivnosti stranka postopka, torej tožnik ali toženec. Prav tako v nadaljevanju določa, da se razkritje podatkov, za katere se zatrjuje, da so poslovna skrivnost, izvede na način, ki ga za razkritje poslovnih skrivnosti predvideva ZPP. Slednji pa v 219.b členu, v katerem je urejeno posebno varstvo in način razkritja poslovne skrivnosti v pravdnem postopku, prav tako govori zgolj o strankah postopka.

Menim, da je zakonska ureditev na tem mestu pomanjkljiva, sama pa sem bolj naklonjena ureditvi, da bi imel vsak procesni udeleženec v svoji vlogi, v kateri se sklicuje na poslovno skrivnost, možnost dokazati njen obstoj s stopnjo verjetnosti, podatke pa nato razkriti pod pogoji, ki ji predvideva ZPP. Le tako je namreč mogoče uresničiti enako varstvo pravic vseh udeleženi v postopku. Vendar glede na obstoječo ureditev v ZPP s tem glavnega problema ne rešimo, saj je razkritje poslovnih skrivnosti v pravdnem postopku na poseben način po črki zakona predvideno le za stranke postopka. Za ostale udeležence veljajo splošna pravila. Ob trenutni ureditvi se tako lahko zgodi, da bo stranski intervenient moral razkriti poslovne skrivnosti, da bo lahko utemeljil svoj pravni interes za vstop v pravdo, medtem, ko bo stranka postopka, kateri se intervenient želi pridružiti, obstoj in kršitev svoje poslovne skrivnosti v vlogi lahko izkazala zgolj za verjetno, domnevna poslovna skrivnost pa se bo nadalje razkrila pod pogoji ZPP. Enako velja tudi za tretjo osebo, ki se želi predložitveni dolžnosti izogniti s sklicevanjem na poslovne skrivnosti. Trenutna ureditev tako v različni položaj postavlja osebe, ki so sicer glede interesa ohranitve zaupnosti poslovne skrivnosti v primerljivem položaju in bi jih bilo potrebno v pravdnem postopku primerljivo tudi obravnavati.

Glede na napotilo na uporabo pravil pravnega postopka glede razkritja podatkov, ki so poslovna skrivnost, je mogoče sklepati, da je zakonodajalec kot zadostne ocenil ukrepe, ki so predvideni z določbami ZPP, v vseh pravnih postopkih, tako v tistih, pri katerih je postopek uveden za varstvo poslovne skrivnosti, kot v tistih, v katerih poslovna skrivnost ni predmet spora, je pa del obravnavanega gradiva. Ob tem gre ugotoviti, da zakonodajalec ni sledil

---

⁵⁹ 8. člen ZPosS.

⁶⁰ *Prav tam.*

predlogu zakona, saj je bila v predlogu zakona poleg izključitve javnosti glavne obravnave predvidena smiselna uporaba pravil ZPP glede vlog, listin in drugih delov spisa, ki vsebujejo tajne podatke.⁶¹ Zakonodajalec predlogu ni sledil, iz česar je razvidno njegovo stališče, da poslovna skrivnost v pravnem postopku ne potrebuje varstva v enakem obsegu kot to velja za tajne podatke.

3.1.1. STOPNIČASTA TOŽBA

Novela ZPP-E je v slovenski pravni red vpeljala tudi stopničasto tožbo, ki se na prvi pogled lahko zdi mikavna tudi v postopku, v katerem so del gradiva poslovne skrivnosti, zlasti v primeru, ko se tožnik sklicuje na dejstva in dokaze, ki predstavljajo poslovno skrivnost toženca.

S stopničasto tožbo lahko tožeča stranka uveljavlja dva zahtevka zoper isto toženo stranko tako, da si pridrži določitev drugega zahtevka ter navedbo dejstev in dokazov, na katere opira drugi zahtev, če je to odvisno od pridobitve dejstev ali dokazov, ki jih stranka zahteva s prvim zahtevkom.⁶² Gre za primere, ko tožnik drugega zahtevka (praviloma denarnega kot je npr. odškodnina) ne more ustrezno konkretizirati, preden pridobi dejstva ali dokaze, ki jih zahteva s prvim zahtevkom.⁶³ Stranka drugi zahtevki določno opredeli ter navede dejstva in dokaze, na katere opira ta zahtevki, v roku, ki ga določi sodišče po pravnomočnosti odločitve o prvem zahtevku.⁶⁴

Pri hitrem pregledu zgoraj opisane ureditve bi lahko napačno menili, da lahko institut stopničaste tožbe uporabimo tudi v primeru, opisanem v prvem odstavku tega poglavja, a temu ni tako, saj je obseg uporabe instituta stopničaste tožbe precej omejen. Zahteva namreč, da ima stranka dva materialnopravna zahtevka, ki ju lahko uveljavi v stopničasti tožbi. Povedano drugače, stranka mora imeti nek samostojen materialnopraven zahtevki za pridobitev informacij ali dokazov, ki lahko izhajajo ali iz zakona ali iz pogodbe.⁶⁵

Stopničasta tožba pa ne pride v poštev, kadar pridobitev dejstev ali dokazov ni samostojna materialnopravna obveznost toženca, ampak gre za pridobitev dejstev ali dokazov tekom postopka, z uporabo procesnih institutov, zlasti v okviru dokaznega postopka. Primeri, ko lahko

---

⁶¹ 8. člen predloga Zakona o poslovni skrivnosti, Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 20.

⁶² Prvi odstavek 182.a člena ZPP.

⁶³ A. Galič, ZAKON O PRAVDNEM POSTOPKU (ZPP) (2017), str. 31-33.

⁶⁴ Drugi odstavek 182.a člena ZPP.

⁶⁵ Cel odstavek povzet po A. Galič, ZAKON O PRAVDNEM POSTOPKU (ZPP) (2017), str. 31-33.

stranka svoj zahtevek ustrezno konkretizira šele po izvedbi nekaterih dokazov, so v praksi bistveno pogostejši, a v institut stopničaste tožbe niso zajeti.⁶⁶

Ob predpostavki, da toženca ne zavezuje materialnopravna obveznost izročitve poslovne skrivnosti, torej tožnik, ki bo svoj zahtevek želel opreti na podatke, ki predstavljajo poslovno skrivnost toženca, zoper njega ne bo mogel naperiti stopničaste tožbe, ampak bo moral svoj zahtevek ustrezno konkretizirati brez podatkov, ki bodo kasneje sicer lahko del dokaznega postopka.

3.2. GLAVNA OBRAVNAVA

3.2.1. JAVNOST GLAVNE OBRAVNAVE

Javnost sojenja je v Ustavi Republike Slovenije⁶⁷ (v nadaljnjem besedilu: URS) priznana kot temeljna človekova pravica. V prvi vrsti je namenjena strankam postopka, katerim naj bi skupaj z ostalimi jamstvi zagotovila pošteno sojenje.⁶⁸ Ustavna vidika javnosti sojenja obsegata javnost sodnih obravnjav in javno izrekanje sodb.⁶⁹ Javnost sojenja na eni strani posameznika varuje pred tajnim izvrševanjem sodne funkcije, na drugi stranki pa omogoča nadzor nad delovanjem sodne veje oblasti, s katerim se krepi zaupanje širše javnosti v delo sodišč.⁷⁰ Vendar pa ustavno procesno jamstvo javnosti sojenja ni absolutno, saj v skladu s 24. členom URS zakon lahko ureja izjeme.

Predlagatelj zakona je v predlog ZPosS za zagotavljanje zaupnosti poslovne skrivnosti vključil tudi ukrep izključitve javnosti glavne obravnave na predlog stranke,⁷¹ vendar navedeni ukrep ni našel poti v sprejeto različico zakona. Tako se glede javnosti glavne obravnave v postopku v zvezi s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovne skrivnosti in vseh drugih pravnih postopkih uporabljajo splošne določbe ZPP, vsebovane v členih od 293. do 297.

Prvi odstavek 293. člena ZPP kot temeljno izhodišče določa, da je glavna obravnava javna. Navedeno obsega pravico posameznikov, da so prisotni na naroku za glavno obravnavo ter o dogajanju poročajo in ga komentirajo.⁷²

---

⁶⁶ Cel odstavek povzet po *prav tam*.

⁶⁷ Ustava Republike Slovenije (URS), Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a.

⁶⁸ J. Čebulj, v: Komentar Ustave Republike Slovenije, URL: <https://e-kurs.si/> (12. 12. 2020).

⁶⁹ 24. člen URS.

⁷⁰ U. Prepeluh Magajne, v: Komentar Ustave Republike Slovenije, URL: <https://e-kurs.si/> (12. 12. 2020).

⁷¹ 8. člen predloga Zakona o poslovni skrivnosti, Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, str. 20.

⁷² U. Prepeluh Magajne, v: Komentar Ustave Republike Slovenije, URL: <https://e-kurs.si/> (12. 12. 2020).

Izjeme, v katerih je mogoče javnost glavne obravnave ali njenega dela v pravnem postopku izključiti, so taksativno našteje v 294. členu ZPP. Med njimi je izrecno navedena tudi izključitev javnosti, kadar to zahtevajo koristi poslovne skrivnosti.⁷³ Sodišče bo javnost praviloma izključilo na predlog stranke, in sicer z obrazloženim in javno razglašenim sklepom.⁷⁴

Imetnik poslovne skrivnosti tako lahko prepreči seznanitev javnosti z njegovo poslovno skrivnostjo, ne more pa z ukrepom izključitve javnosti po ZPP preprečiti razkritja poslovne skrivnosti v razmerju do nasprotne stranke, sodišča in nekaterih drugih udeležencev v postopku. Izključitev javnosti namreč ne velja za stranke, njihove zakonite zastopnike, pooblaščenca in interveniente.⁷⁵ Prav tako so lahko z dovoljenjem sodišča na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, navzoče posamezne uradne osebe, sodno osebje ter znanstveni in javni delavci, če je to pomembno za njihovo službo oz. znanstveno ali javno delovanje, na zahtevo stranke pa lahko sodišče dovoli tudi prisotnost največ dveh oseb, ki ju določi stranka.⁷⁶ Navedene osebe so dolžne kot skrivnost varovati vse, kar izvedo na obravnavi, katere javnost je izključena, na kar jih mora sodišče opozoriti.⁷⁷

Na videz podobno določbo vsebuje ZPosS v tretjem odstavku 8. člena. Poseben predlog sodišču, natančneje dva, ima namreč na voljo imetnik poslovne skrivnosti. Ta lahko sodišču predlaga, da prepove uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti osebam, ki so se zgolj zaradi udeležbe v postopku seznanile z njo ali imele dostop do procesnega gradiva, ki vsebuje (domnevno) poslovno skrivnost.⁷⁸ Uporabo ali razkritje poslovne skrivnosti ali domnevne poslovne skrivnosti lahko sodišče prepove tudi nasprotni stranki, če ne gre za poslovno skrivnost protipravne pridobitve, uporabe ali razkritja, o kateri teče postopek.⁷⁹

Takšna prepoved udeležence postopka in druge navedene osebe zavezuje tudi po končanem sodnem postopku, razen v primeru dveh zakonsko predvidenih izjem, in sicer, če se s pravnomočno sodbo ugotovi, da določene poslovne informacije, znanja ali izkušnje ni mogoče šteti za poslovno skrivnost po ZPosS, ali pa če informacije, znanja in izkušnje, ki sestavljajo

---

⁷³ Prvi odstavek 294. člena ZPP.

⁷⁴ Prvi odstavek 296. člena ZPP.

⁷⁵ Prvi odstavek 295. člena ZPP.

⁷⁶ Drugi in tretji odstavek 295. člena ZPP.

⁷⁷ Četrty odstavek 295. člena ZPP.

⁷⁸ Tretji odstavek 8. člena ZPosS.

⁷⁹ *Prav tam.*

poslovno skrivnost, sčasoma postanejo splošno znane ali lahko dosegljive osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij.⁸⁰

Razlika med opisano ureditvijo po ZPP in ZPosS je v tem, da ukrepi po ZPosS ne vsebujejo zgolj prepovedi razkritja poslovne skrivnosti, ampak tudi prepoved uporabe poslovne skrivnosti. Prav tako ZPosS ne predvideva, da bi bilo navedene ukrepe mogoče uporabiti le v primeru, da je javnost glavne obravnave izključena. Ukrepi po ZPP in ZPosS se tako na tem mestu dopolnjujejo. Pričakovati je, da bo imetnik poslovne skrivnosti predlagal izključitev javnosti postopka, hkrati pa tudi prepoved razkritja ali uporabe poslovne skrivnosti osebam, ki so se z njo seznanile zgolj zaradi udeležbe v postopku.

3.2.2. DOKAZOVANJE

Dokazni postopek predstavlja osrednji in bistveni del pravnega postopka, preko katerega se uresničuje njegov cilj doseči odločitev o sporu. Na podlagi dokazovanja, ki pomeni med seboj povezana in dopolnjujoča se procesna dejanja strank in sodišča, se slednje prepriča o resničnosti ali neresničnost zatrjevanih trditev.⁸¹

Namen dokazovanja je tako različen z vidika strank in sodišča, a gre hkrati za dve plati iste medalje. Stranke poskušajo z uporabo različnih dokaznih sredstev sodišče prepričati o resničnosti svojih trditev, sodišče pa želi tekom dokaznega postopka preveriti njihovo resničnost, tako da bo lahko odločilo o utemeljenosti postavljenega zahtevka tožnika.⁸²

»Dokazovanje obsega vsa dejstva, ki so pomembna za odločbo.«⁸³ Pravnorelevantna dejstva stranke dokazujejo z dokazili oz. dokaznimi sredstvi. Gre za sredstva iz katerih se črpa čutno spoznanje o predmetu dokazovanja, torej o trditvah o dejstvih. Dokazno sredstvo tako povezuje dejstvo, ki se dokazuje, in spoznanje o tem dejstvu. Vsebina informacije, ki jo prinaša dokazno sredstvo, predstavlja dokazno gradivo.⁸⁴

ZPP na več mestih določa dolžnost strank navajati dejstva in predlagati dokaze. Osrednji sta določbi 7. in 212. člena ZPP,⁸⁵ navedeno dolžnost pa je mogoče izpeljati tudi iz nekaterih drugih

---

⁸⁰ Četrti odstavek 8. člena ZPosS.

⁸¹ Cel odstavek povzet po J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 327.

⁸² *Prav tam*, str. 327, 340.

⁸³ Prvi odstavek 213. člena ZPP.

⁸⁴ Cel odstavek povzet po J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 339-340.

⁸⁵ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 382.

določb ZPP (npr. 180. člen, ki govori o sestavinah tožbe, 278. člen glede odgovora na tožbo, 284. člen in 286. člen, ki se nanašata na glavno obravnavo).

Dolžnost strank navajati dejstva in predlagati dokaze je v skladu z razpravnim načelom, ki je osrednje načelo pravnega postopka glede zbiranja procesnega gradiva.⁸⁶ ZPP izhaja iz povezanosti dokaznega s trditvenim bremenom. Trditveno breme (*onus proferendi*) obsega dolžnost strank, da v postopku zatrjujejo dejstva, na katera opirajo svoj zahtevek ali ugovor, hkrati pa morajo predlagati tudi dokaze, ki omogočajo ugotovitev resničnosti zatrjevanih dejstev (dokazno breme, *onus probandi*).⁸⁷ O tem, katera dejstva se štejejo za dokazana, odloči sodišče po svojem prepričanju na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka (načelo proste presoje dokazov).⁸⁸ Četudi sodišče na podlagi izvedenih dokazov kakega dejstva ne more zanesljivo ugotoviti (*non liquet* situacije), pa ne more zavrniti odločitve o sporu.⁸⁹ Sodišče namreč zavezuje dolžnost odločitve o postavljenem zahtevku,⁹⁰ čeprav dejansko stanje ostane glede posameznih dejstev nerazjasnjeno, zato o dejstvih, ki jih ne more zanesljivo ugotoviti, sodišče sklepa na podlagi pravila o dokaznem bremenu.⁹¹ Če stranka, ki je določeno dejstvo zatrjevala, tega ne uspe dokazati, bo sodišče zaradi pravila o povezanosti trditvenega in dokaznega bremena, to dejstvo štelo za nedokazano, kar bo lahko vplivalo na uspeh stranke v postopku.⁹²

Poslovne skrivnosti v fazi izvajanja dokazov v pravnem postopku do novele ZPP-E niso bile posebej varovane. Ob opozorilih pravne teorije je zato zakonodajalec v zadnjo novelo vključil tudi nov 219.b člen glede poslovnih skrivnosti, ki je sedaj nekakšen *lex specialis* v razmerju do drugih določb v zvezi z dokazovanjem v pravnem postopku. ZPosS posebnih določb v zvezi z izvajanjem dokazov in varstvom poslovne skrivnosti ne vsebuje.

3.2.2.1. 219.b člen Zakona o pravnem postopku

Novi 219.b člen ZPP omogoča varstvo poslovne skrivnosti v dokaznem postopku na način, da stranki poslovne skrivnosti ni potrebno avtomatsko razkriti. Stranka se lahko sklicuje na poslovno skrivnosti in tako te podatke ohrani zaupne. Vendar pa navedena možnost ne more

---

⁸⁶ Izjema od razpravnega načela je predvidena v drugem odstavku 7. člena ZPP.

⁸⁷ T. Keresteš, Dokazno breme, v: Podjetje in delo, 6-7 (2012), str. 1417-1426.

⁸⁸ 8. člen ZPP.

⁸⁹ T. Keresteš, Dokazno breme, v: Podjetje in delo, 6-7 (2012), str. 1417-1426.

⁹⁰ Drugi odstavek 2. člena ZPP.

⁹¹ 215. člen ZPP, T. Keresteš, Dokazno breme, v: Podjetje in delo, 6-7 (2012), str. 1417-1426, enako tudi U. Grm, Ocena učinkovanja aktualnih določb v zvezi z dokaznim bremenom v postopkih, v: Pravna praksa, 20 (2012), str. 14-16.

⁹² T. Keresteš, Dokazno breme, v: Podjetje in delo, 6-7 (2012), str. 1417-1426.

biti absolutna, saj si v primeru varstva poslovne skrivnosti nasproti stojita dve pravici. Imetnik poslovne skrivnosti ima sicer interes ohraniti svojo poslovno skrivnost tajno (poslovna skrivnost je varovana v okviru ustavno zagotovljene pravice do svobodne gospodarske pobude),⁹³ kar pa nasprotuje pravici nasprotne stranke do sodnega varstva in v okviru te pravici do obrambe oz. pravici do dokaza.⁹⁴ Če stranka namreč ne ve, kaj je vsebina poslovne skrivnosti, na katero se sklicuje njen imetnik, ne more učinkovito braniti svojih interesov, saj niti ne ve, zoper kaj in na kakšen način naj se brani. Enako je stranki onemogočena pravica do dokaza, če predlaga izvedbo dokaza, ki vsebuje poslovne skrivnosti nasprotne stranke, ta pa zaradi ohranitve njihove zaupnosti podatkov ne želi razkriti (npr. ne želi predložiti listine, ki jo je kot dokaz svojih navedb predlagala nasprotna stranka, z zatrjevanjem, da takšna listina vsebuje njene poslovne skrivnosti). V civilnem postopku je zaradi konflikta teh pravic tako potrebno opraviti tehtanje nasprotujočih si koristi.⁹⁵

Sodišče tako lahko na predlog stranke nasprotni stranki s sklepom naloži, da razkrije podatke, ki so poslovna skrivnost, če presodi, da njihovo razkritje zaradi zagotovitve pravice do sodnega varstva stranke objektivno prevlada nad interesom nasprotne stranke po varovanju teh podatkov kot poslovne skrivnosti.⁹⁶ Če stranka sklepu sodišča noče ugoditi in poslovne skrivnosti noče razkriti, sodišče po prostem preudarku in ob upoštevanju vseh okoliščin presodi pomen takšnega ravnanja stranke.⁹⁷ Pri tem je potrebno upoštevati, da nerazkritje podatkov samo po sebi še ne ustvarja domneve, da je trditev, glede katere je bilo predlagano dokazovanje, dokazana.⁹⁸ Če pa bo sodišče presodilo, da interes stranke po varovanju poslovne skrivnosti v konkretnem primeru prevlada nad pravico nasprotne stranke do sodnega varstva, bo predlog nasprotne stranke za razkritje poslovnih skrivnosti s sklepom zavrnilo.⁹⁹

Način, kako mora stranka razkriti poslovne skrivnosti, je urejen v drugem odstavku 219.b člena ZPP, ki predvideva tri alternativne možnosti, med katerimi izbira sodišče, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera in sorazmernosti posega. Ukrepi se med seboj razlikujejo glede

---

⁹³ Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-201/14, U-I-202/14 z dne 19. 2. 2015.

⁹⁴ A. Galič, Ugotavljanje dejanskega stanja na prvi in drugi stopnji v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2017), str. 1270-1278, enako tudi V. Bergant-Rakočević, Varstvo uradne, vojaške in poslovne tajnosti v civilnem sodnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1476-1486.

⁹⁵ A. Galič, Ugotavljanje dejanskega stanja na prvi in drugi stopnji v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2017), str. 1270-1278.

⁹⁶ Prvi odstavek 219.b člena ZPP.

⁹⁷ Tretji odstavek 219.b člena ZPP.

⁹⁸ R. Štravs, NOVELA ZPP-E (2017), str. 137.

⁹⁹ L. Lampret, D. Neffat, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25.

na stopnjo posega v pravico do svobodne gospodarske pobude.¹⁰⁰ Sodišče lahko stranki tako naloži, da:

- pripravi in predloži različice listin, na katerih so prekriti deli, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, če oceni, da celotno razkritje listin ni nujno;
- omogoči izvedencu ali tretji osebi, ki jo sporazumno določita obe stranki, da pregleda listine ali predmete, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, sodišče pa da navodila izvedencu ali tretji osebi za pripravo povzetkov v obliki, ki ne vsebuje poslovnih skrivnosti;
- v celoti razkrije podatke, ki so poslovna skrivnost.¹⁰¹

Da bi opisana ureditev sploh prišla v poštev, mora biti ugotovljeno, da gre res za poslovno skrivnost.¹⁰² Navedenega posebnega varstva glede na ureditev v ZPP tako ni mogoče uporabiti za domnevne poslovne skrivnosti oz. za informacije, ki jih ni mogoče šteti za poslovne skrivnosti.¹⁰³ Dokazno breme o obstoju poslovne skrivnosti nosi stranka, ki poslovno skrivnost zatrjuje.¹⁰⁴

Ob tem pa je potrebno upoštevati tudi ureditev ZPosS glede varstva poslovne skrivnosti v sodnem postopku. Ta namreč v prvem odstavku 8. člena določa, da lahko imetnik poslovne skrivnosti v svoji vlogi obstoj poslovne skrivnosti izkaže s stopnjo verjetnosti, nasprotna stranka pa lahko predlaga sodišču, da imetniku poslovne skrivnosti s sklepom naloži razkritje podatkov, za katere trdi, da so poslovna skrivnost, po postopku in na način, kot ga za razkritje poslovne skrivnosti določa zakon, ki ureja pravdni postopek.¹⁰⁵ Navedena ureditev tako predpostavlja nižji prag dokaznega bremena glede obstoja poslovne skrivnosti, hkrati pa omogoča razkritje tudi domnevne poslovne skrivnosti (če je ta le izkazana s stopnjo verjetnosti) po specialnih pravilih 219.b člena ZPP, pri čemer je nato v postopku razkritja podatkov možno ugotoviti tudi, da v konkretnem primeru sploh ne gre za poslovno skrivnost.

Nasprotna stranka bo tako lahko najprej ugovarjala samemu obstoju poslovne skrivnosti, z utemeljitvijo, da konkretne informacije oz. podatki ne predstavljajo poslovne skrivnosti druge stranke oz. da imetnik poslovne skrivnosti njenega obstoja ni izkazal s stopnjo verjetnosti, posledično pa se ne more sklicevati na njeno posebno varstvo. V primeru, da bi bilo po razkritju podatkov ugotovljeno, da ne predstavljajo poslovne skrivnosti, bo stranka, ki ni uspela dokazati

---

¹⁰⁰ *Prav tam.*

¹⁰¹ Drugi odstavek 219.b člena ZPP.

¹⁰² R. Štravs, NOVELA ZPP-E (2017), str. 137.

¹⁰³ Primerjaj prvi odstavek 219.b člena ZPP, ki govori o razkritju podatkov, ki so poslovna skrivnost in 8. člen ZPosS, ki govori o podatkih, za katere stranka trdi, da so poslovna skrivnost in domnevni poslovni skrivnosti.

¹⁰⁴ Četrty odstavek 219.b člena ZPP.

¹⁰⁵ Prvi in drugi odstavek 8. člena ZPosS.

obstoja poslovne skrivnosti, morala razkriti vse podatke v skladu s splošnimi pravili dokaznega postopka.

3.2.2.2. Dokazovanje z listinami

3.2.2.2.1. Splošno o dokazovanju z listinami

Listina v širšem pomenu je kakršenkoli predmet, na katerem je izražena neka misel.¹⁰⁶ Velja za enega od najzanesljivejših in najučinkovitejših dokaznih sredstev,¹⁰⁷ saj so v njej praviloma zapisane misli trajnejše narave, ki so rezultat tehtnejšega premisleka, dokazovanje z njimi pa je preprostejše, hitrejše in učinkovitejše.¹⁰⁸ Dokazna moč listine je predvsem v domnevi, da je njena vsebina izjava izdajatelja oz. podpisnika listine.¹⁰⁹

Ker je listina dokazno sredstvo, v dokaznem postopku pa velja razpravno načelo, se mora stranka v povezavi z zatrjevanjem oz. dokazovanjem svojih navedb nanjo sklicevati in sodišču predlagati izvedbo dokaza z listino.¹¹⁰ Gre za dokazni predlog stranke, ki mu je sodišče praviloma dolžno slediti.¹¹¹ Izvedbo posameznega dokaza lahko sodišče zavrne le izjemoma, zavrnitev pa mora biti ustrezno obrazložena in ne sme temeljiti na vnaprejšnji dokazni oceni, o kateri govorimo v primeru, če organ predlaganemu dokazu (že vnaprej) odreče verodostojnost, ne da bi ga sploh izvedel.¹¹²

Stranka mora svoj dokazni predlog ustrezno substancirati, kar pomeni, da mora navesti dejstvo, ki naj se s to listino ugotovi, in zakaj naj bi bil ta dokaz za to ustrezen,¹¹³ v primeru, da ima listino v posesti, pa jo mora sodišču tudi predložiti. Osnovna dolžnost stranke, ki je del njenega procesnega bremena, je torej predložitev listin, s katerimi dokazuje svoje navedbe v pravnem postopku. Če stranka listin ne bo predložila, sodišče dokaza z listino ne bo izvedlo, kar lahko vpliva na uspeh stranke v postopku.¹¹⁴

Stranka pa svoje predložitvene dolžnosti ne more izpolniti, če kot dokaz predlaga listino, ki je nima v posesti. Kadar je listina pri kom drugem, mora stranka svoj dokazni predlog še dodatno

---

¹⁰⁶ J. Juhart, CIVILNO PROCESNO PRAVO FLR JUGOSLAVIJE (1961), str. 369.

¹⁰⁷ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 416.

¹⁰⁸ *Prav tam*, str. 416-417.

¹⁰⁹ *Prav tam*, str. 416-417.

¹¹⁰ J. Juhart, CIVILNO PROCESNO PRAVO FLR JUGOSLAVIJE (1961), str. 373.

¹¹¹ *Prav tam*, str. 373.

¹¹² A. Galič, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (1. knjiga) (2005), str. 55-58.

¹¹³ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 424.

¹¹⁴ *Prav tam*, str. 427.

substancirati in izročitev listine uveljavljati s t.i. edicijskim zahtevkom. Edicijski postopek se razlikuje glede na to ali je listina v posesti nasprotne stranke ali tretje osebe. Če je listina pri državnem organu ali nosilcu javnega pooblastila, si jo sodišče priskrbi po uradni dolžnosti, če stranka sama ne more doseči, da bi se listina izročila ali pokazala.¹¹⁵ Edicijskega zahtevka za pridobitev dokazov tekom pravnega postopka pa stranka ne bo mogla uporabiti za pridobitev t.i. informativnih dokazov, ampak ga bo lahko uspešno uveljavljala le v primeru, da bo vedela, da določen dokaz obstaja in katero dejstvo dokazuje, saj bo le tako lahko zadostila pravilu glede povezanosti trditvenega in dokaznega bremena.¹¹⁶

Edicijska dolžnost nasprotne stranke je urejena v 227. členu ZPP. Je izraz dolžnosti stranke, da s svojim ravnanjem pripomore k učinkovitosti postopka tudi z vsebinskega vidika.¹¹⁷ Če se stranka sklicuje na listino in trdi, da se ta nahaja pri drugi stranki, lahko sodišče na njen predlog¹¹⁸ od druge stranke zahteva, da tako listino v določenem roku predloži.¹¹⁹ Nasprotna stranka lahko ugovarja predlogu prve stranke z navedbo, da se listina ne nahaja pri njej. V tem primeru bo sodišče moralo izvesti dokaz za ugotovitev dejstva, ali se listina pri nasprotni stranki nahaja ali ne.¹²⁰

Nasprotna stranka mora listino predložiti vedno, kadar se v pravnem postopku tudi sama sklicuje nanjo v dokaz svojih navedb, ima zakonsko ali pogodbeno dolžnost izročiti ali pokazati listino ali listina po vsebini velja skupno za obe stranki (brezpogojna edicijska dolžnost¹²¹).¹²² V drugih primerih edicijska dolžnost nasprotne stranke ni absolutna. Ima namreč pravico odreči predložitev listin iz razlogov, zaradi katerih priča ne sme biti zaslišana, lahko odreče pričanje ali odgovor na posamezno vprašanje, z izjemo, da predložitve listin ne sme odreči, če bi s tem sebe spravila v hudo sramoto ali precejšnjo premoženjsko škodo.¹²³

Če sodišče ugotovi, da se listina nahaja v posesti nasprotne stranke, a slednja to kljub temu zanika oz. listine noče predložiti, lahko sodišče šteje, da takšna listina obstaja in da je njena

---

¹¹⁵ Tretji odstavek 226. člena ZPP.

¹¹⁶ M. Testen, Vloga odvetnika pri pridobivanju in (ne)razkritju dokazov za namen civilnega postopka, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1499-1509.

¹¹⁷ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 428.

¹¹⁸ Sestavine predloga določa prvi odstavek 227. člena ZPP.

¹¹⁹ Prvi odstavek 227. člena ZPP.

¹²⁰ Četrti odstavek 227. člena ZPP.

¹²¹ N. Betetto, Predvidene novosti v ZPP glede dokaznega postopka, v: Podjetje in delo, 6-7 (2007), str. 1066-1077.

¹²² Drugi odstavek 227. člena ZPP

¹²³ Tretji odstavek 227. člena ZPP.

vsebina takšna, kot jo je zatrjevala stranka, ki je predlagala izvedbo dokaza z listino.¹²⁴ Dejstvo, da stranka listine noče predložiti, je namreč lahko indic, da je njena vsebina zanjo neugodna,¹²⁵ kar pa še ne pomeni, da se za resnično šteje dejstvo, ki ga je druga stranka, z listino želela dokazati.

Podobno velja za edicijsko dolžnost drugih oseb, če se pri njih nahaja listina, na katero se v pravnem postopku sklicuje ena od strank. Na predlog stranke, ki mora biti ustrezno substanciran,¹²⁶ lahko sodišče drugi osebi naloži, naj predloži listino. Podobno kot nasprotna stranka, lahko tudi druga oseba odreče predložitev listine iz razlogov, zaradi katerih priča ne sme biti zaslišana oz. lahko odreče ali pričanje ali odgovor na posamezno vprašanje.¹²⁷ Druga oseba lahko odreče predložitev listine tudi iz razloga, ker bi s tem spravila sebe v hudo sramoto ali precejšnjo premoženjsko škodo. S tega vidika je edicijska dolžnost nasprotne stranke strožja. Druga oseba ima tudi pravico do izjave, preden ji sodišče naloži, da mora predložiti listino.¹²⁸ V kolikor zanika, da je listina pri njej, lahko sodišče izvede dokaz za ugotovitev tega dejstva, v primeru, da zanika zgolj, da bi morala listino predložiti, pa o njeni dolžnosti predložiti listino odloči pravno sodišče.¹²⁹

3.2.2.2.2. Listine in poslovna skrivnost

V primeru, da listina, ki je predlagana kot dokaz, predstavlja poslovno skrivnost katere od strank, se lahko ta sklicuje tudi na posebno varstvo poslovnih skrivnosti v dokaznem postopku. 219.b člen ZPP predvideva način razkrijta poslovnih skrivnosti, pri čemer se vsi ukrepi smiselno nanašajo prav na izvajanje dokazov z listinami. To je razumljivo, saj so kot poslovna skrivnosti navadno označene informacije, katerih zunaj zaznavna oblika je pisni akt, listina, saj ta nudi trajnejši zapis, ki načeloma ni podvržen hitremu in nezaželenemu spreminjanju.¹³⁰

Stranka, ki bo sodišču predlagala, da izvede dokaz z listino, s katero bo želela dokazovati svoje navedbe, se bo svoje obveznosti predložiti listino lahko rešila s sklicevanjem na varstvo poslovne skrivnosti, sodišče pa ji bo nato lahko na predlog nasprotne stranke ob tehtanju pravic obeh strank,¹³¹ naložilo razkrijte poslovne skrivnosti na enega od načinov, ki je predviden v

---

¹²⁴ Peti odstavek 227. člena ZPP.

¹²⁵ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 431.

¹²⁶ Glej prvi odstavek 228. člena ZPP.

¹²⁷ *Prav tam.*

¹²⁸ Drugi odstavek 228. člena ZPP.

¹²⁹ Tretji in četrti odstavek 228. člena ZPP.

¹³⁰ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 416.

¹³¹ Pravica do sodnega varstva mora objektivno prevladati nad interesom varstva poslovne skrivnosti.

drugem odstavku 219.b člena. Pri izbiri načina razkritja sodišče upošteva vse okoliščine primera in sorazmernost posega.¹³²

Pri tem je potrebno upoštevati tudi, da ni mogoče vedno uporabiti kateregakoli ukrepa. Glede na zakonsko dikcijo, je namreč ukrep predložitve različic listin s prekritimi deli, s katerim se da stranki možnost, da sama prilagodi občutljive dokumente, mogoče uporabiti zgolj za listinske dokaze.¹³³ Če s tem ukrepom nasprotni stranki še vedno ni mogoče zagotoviti učinkovitega varstva pravice do sodnega varstva, se lahko izvede dokaz s pomočjo izvedenca ali tretje osebe, ki jo sporazumno določita obe stranki.¹³⁴ V primerjavi s prvim ukrepom tu zakon ne govori več samo o listinah, ampak tudi o predmetih, ki vsebujejo poslovno skrivnost. V primeru, da sodišče oceni, da dokaza ni mogoče izvesti na nobenega od zgoraj opisanih načinov, lahko ne glede na sklicevanje stranke na varstvo poslovne skrivnosti naloži razkritje podatkov v celoti.¹³⁵ To bo storilo v primeru, ko pravice nasprotne stranke ne bodo mogle biti obvarovane na drugačen način, ki bi manj posegal v pravico prve stranke do poslovne skrivnosti. Pri uporabi ukrepa razkritja podatkov v celoti pridejo v poštev vsa dokazna sredstva.¹³⁶

Postavlja se vprašanje, ali lahko stranka izbira, za katero izmed zakonsko predvidenih možnosti naj se sodišče odloči oz. svoj dokazni predlog pogojuje z izbiro točno določenega načina izvedbe dokaza, ki vsebuje poslovno skrivnost. Primer: stranka za dokazovanje svojih navedb predlaga izvedbo dokaznega predloga z listino (ki jo ima v posesti), pri čemer se sklicuje, da listina vsebuje podatke, ki so njena poslovna skrivnost, zato naj sodišče (ob predpostavki, da bo nasprotna stranka podala predlog za razkritje podatkov) naloži razkritje podatkov na način iz 1. ali 2. alineje drugega odstavka 219.b člena ZPP. Če bo sodišče izbralo možnost iz 3. alineje, tj. popolno razkritje, pa stranka dokazni predlog umika. Drugo vprašanje, ki se postavlja, je, ali se lahko pri izvedbi enega dokaznega predloga uporabi več načinov razkritja podatkov iz drugega odstavka 219.b člena ZPP. Povedano drugače, ali lahko sodišče glede na okoliščine primera in načelo sorazmernosti najprej naloži stranki, da npr. pripravi različice listin s prekritimi deli, ki vsebujejo poslovno skrivnost, nato pa ugotovi, da so podatki, ki so prekriti, pravnorelevantni za odločitev o zadevi in za varstvo pravic nasprotne stranke, zato odredi še

---

¹³² Drugi odstavek 219.b člena ZPP.

¹³³ L. Lampret, D. Neffat, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25.

¹³⁴ 2. alineja drugega odstavka 219.b člena ZPP.

¹³⁵ 3. alineja drugega odstavka 219.b člena ZPP.

¹³⁶ L. Lampret, D. Neffat, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25.

izvedbo dokaza z izvedencem ali pa celo popolno razkritje poslovne skrivnosti. Glede na besedilo zakona, ki o opisanih dilemah ne pove nič konkretnega, ni videti razloga, da obe situaciji ne bi bili možni.

Varstvo oz. razkritje poslovne skrivnosti na enega izmed načinov, predvidenih v 219.b členu ZPP, je mogoče tudi, ko dolžnost predložitve listin nosi nasprotna stranka. Ob tem velja opozoriti, da bo sodišče v primeru ugotovitve, da bi se dejstva, ki jih stranka želi dokazovati z listino, ki je v rokah nasprotne stranke in vsebuje njene poslovne skrivnosti, lahko dokazovalo tudi z drugimi dokaznimi sredstvi, ki niso oz. ne vsebujejo poslovnih skrivnosti, tak dokazni predlog in edicijski zahtevek zavrnilo.

Zakon pa ne predvideva, da bi se na takšno posebno varstvo poslovnih skrivnosti lahko sklicevale druge osebe, ki imajo v posesti listino, na katero se sklicuje ena od strank. 219.b člen ZPP namreč v vseh odstavkih govori zgolj o stranki, *a contrario* je tako mogoče sklepati, da ni mogoče izvesti dokaza in razkriti podatkov poslovne skrivnosti na enega izmed načinov, predvidenih v tem členu, če gre za poslovno skrivnost osebe, ki ni stranka.¹³⁷ Pred naložitvijo obveznosti predložiti listino imajo druge osebe sicer pravico do izjave, kjer se ponovno pojavi dilema, ali se lahko sklicujejo na poslovno skrivnost in v kolikšni meri morajo konkretizirati svoje navedbe. Zgolj z zatrjevanjem, da gre za njihove poslovne skrivnosti, se predložitveni dolžnosti ne morejo izogniti, saj zakon tega ne predvideva. Predložitev listin s poslovnimi skrivnostmi bo druga oseba lahko odrekla le v primeru, da bo izkazala, da bi v primeru, da bi bila zaslišana kot priča, lahko odrekla odgovor na vprašanje. Posledično bo v večini primerov morala takšno listino kljub temu, da bo lahko zatrjevala, da gre za njeno poslovno skrivnost, v pravnem postopku predložiti in njeno vsebino razkriti v celoti.

Razlika med strankama postopka in drugo osebo se pojavlja tudi v primeru, da svoje predložitvene obveznosti nočejo izpolniti. V primeru edicijske dolžnosti druge osebe je pravnomočen sklep sodišča o tem, da mora oseba predložiti listino, namreč izvršljiv po pravilih izvršilnega postopka.¹³⁸ V primeru, da svoje predložitvene obveznosti v povezavi s poslovnimi skrivnostmi ne izpolni stranka postopka, pa sodišče po prostem preudarku presodi pomen takšnega ravnanja.¹³⁹ Neizpolnitev predložitvene dolžnosti bo tako lahko vplivala na uspeh te stranke v postopku, ni pa nujno. Tudi v primeru, da bi z nepredložitvijo listine stranka tvegala poraz, pa si je mogoče zamisliti primer, ko bi stranke v pravnem postopku raje izgubile, kot

---

¹³⁷ A. Galič, Ugotavljanje dejanskega stanja na prvi in drugi stopnji v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2017), str. 1270-1278.

¹³⁸ Peti odstavek 228. člena ZPP.

¹³⁹ Primerjaj tretji odstavek 219.b člena ZPP in peti odstavek 227. člena ZPP.

pa tvegale razkritje poslovnih skrivnosti, ki jim lahko na dolgi rok povzroči več škode, kot pa bi jim zmaga v konkretnem postopku prinesla koristi. Tega »privilegija« si druge osebe v primeru izvršljivega sklepa sodišča ne morejo »privoščiti«.

3.2.2.3. Dokazovanje z zaslišanjem strank in prič

Priča je lahko vsaka fizična oseba, z izjemo strank in sodnika, ki je v postopku pred sodiščem sposobna izpovedati o svojih zaznavanjih glede dejstev, ki se v postopku dokazujejo. Pomembna je sposobnost stranke dati podatke o dejstvih, ki so pravno ali dokazno pomembna. Sposobnost biti priča ni odvisna od poslovne sposobnosti, sodišče pa jo presoja v vsakem primeru posebej.¹⁴⁰

Priče so zaradi svoje subjektivne narave precej nezanesljivo dokazno sredstvo. Dokazno vrednost pričanja pogojujejo različne tako subjektivne okoliščine (osebnostne lastnosti priče) kot objektivne okoliščine posameznega dogodka, o katerem priča izpoveduje. Na izpovedbo priče vplivajo predvsem zaznava dejstva, spomin in spominska reprodukcija, pri čemer se lahko napaka pojavi v kateremkoli od naštetih sklopov.¹⁴¹

Poleg prič so v pravnem postopku lahko zaslišane tudi stranke, pri katerih se sodišče srečuje s podobnimi problemi kot pri dokazovanju s pričami. Poleg tega je stranka vedno zelo zainteresirana za lasten uspeh v postopku, zato je zaslihanje stranke kot dokazno sredstvo na eni strani zelo nezanesljivo, na drugi strani pa sta ravno stranki tisti, ki sta najboljši vir informacij, saj bosta o dejanski podlagi konkretnega spora praviloma vedeli največ.¹⁴²

Ker določbe o dokazovanju s pričami veljajo tudi pri izvajanju dokazov z zaslišanjem strank, v kolikor ni zanje določeno drugače,¹⁴³ se v nadaljevanju osredotočam na izvedbo dokaza z zaslišanjem priče.

3.2.2.3.1. Zaslihanje in poslovna skrivnost

Poslovne skrivnosti so sicer največkrat izražene na nekem materialnem nosilcu kot je npr. listina, vendar so v svojem bistvu močno povezane s posameznikovo osebnostjo.¹⁴⁴ So namreč posledica oz. rezultat pridobljenih informacij, znanj in izkušenj, navsezadnje pa tudi kreativnosti imetnika poslovne skrivnosti, zato zanje ve vsaj on. Prav tako se morajo s poslovno

---

¹⁴⁰ Cel odstavek povzet po J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 435.

¹⁴¹ Cel odstavek povzet po *prav tam*, str. 435-436.

¹⁴² Cel odstavek povzet po *prav tam.*, str. 508-510, 513.

¹⁴³ 263. člen ZPP.

¹⁴⁴ B. Bertonec, Analiza stališč v zvezi z zaščito poslovne skrivnosti, v: Psihološka obzorja, 2 (2001), str. 113-122.

skrivnostjo seznaniti osebe, ki podatke, ki so poslovna skrivnost, potrebujejo pri opravljanju svojega dela. Do razkritja poslovne skrivnosti v pravnem postopku tako lahko pride tudi z zaslišanjem prič ali stranke, v primeru, da sta se ti s poslovno skrivnostjo pred tem seznanili.

Ukrepe varstva po 219.b členu ZPP v primeru zaslišanja strank ali prič ni mogoče uporabiti, saj se po zakonski dikciji posebna ukrepa iz prve in druge alineje drugega odstavka 219.b člena nanašata zgolj na listine in ogledane predmete. Vsa dokazna sredstva lahko pridejo v poštev le v primeru celotnega razkritja podatkov, ki je predvideno v tretji alineji 219.b člena ZPP.¹⁴⁵ Pri zaslišanju prič in strank se zato uporabljajo splošne določbe ZPP, ki urejajo primere, ko priča ne sme biti zaslišana ali pa lahko odreče pričanje oz. odgovor na posamezno vprašanje. Pričakovali bi, da se bo v okvir teh določb uvrstila tudi poslovna skrivnost, a temu ni tako. ZPP posebno varstvo pri zaslišanju prič nudi le uradni, vojaški in poklicni skrivnosti, ne pa tudi poslovni skrivnosti.

V primeru, da bi oseba s svojo izpovedbo prekršila dolžnost varovanja uradne ali vojaške tajnosti, kot priča praviloma ne sme biti zaslišana, dokler je pristojni organ dolžnosti varovanja skrivnost ne odveže oz. dokler predsednik senata po presoji interesov po spoštovanju poštenega postopka in po varstvu tajnih podatkov ne dopusti njenega zaslišanja.¹⁴⁶ Poslovne skrivnosti ni mogoče šteti niti za uradno niti za vojaško tajnost, saj je njun namen varstva drugačen.¹⁴⁷ Uradna in vojaška tajnost ščitita državne, javne interese, poslovna skrivnost pa se navezuje na poslovni interes, ki je individualen in zaseben.¹⁴⁸ Poslovna skrivnost tako z vidika dokaznih pravil pravnega postopka nima enakega pomena kot uradna ali vojaška skrivnost, posledično pa določb glede uradne ali vojaške skrivnosti, za varstvo poslovne skrivnosti ni mogoče uporabiti.¹⁴⁹

Privilegirane prič lahko odrečejo pričanje.¹⁵⁰ Ali bodo pričale ali ne, je odvisno povsem od njihove volje.¹⁵¹ Med privilegirane prič zakon uvršča pooblaščenca stranke, verskega spovednika in odvetnika, zdravnika ter druge osebe glede dejstev, za katera so izvedeli pri opravljanju poklica ali dejavnosti, če velja dolžnost, da morajo ohraniti kot tajnost tisto, kar so

---

¹⁴⁵ L. Lampret, D. Neffat, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25.

¹⁴⁶ 230. člen ZPP v povezavi z 332.c členom ZPP.

¹⁴⁷ V. Bergant-Rakočević, Varstvo uradne, vojaške in poslovne tajnosti v civilnem sodnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1476-1486.

¹⁴⁸ *Prav tam.*

¹⁴⁹ *Prav tam.*

¹⁵⁰ J. Zobec, v: L. Ude, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga) (2006), str. 444.

¹⁵¹ *Prav tam*, str. 444.

izvedeli pri opravljanju takega poklica ali dejavnosti.¹⁵² Pri presoji, ali je stranka upravičena odreči pričanje, mora sodišče upoštevati tudi javne koristi in koristi drugih oseb.¹⁵³ V primeru, da so slednje večje kakor ohranitev skrivnosti, priča nima možnosti odreči pričanja zaradi varovanja poklicne skrivnosti.¹⁵⁴

Na prvi pogled se ponuja možnost varstva poslovne skrivnosti v okviru poklicne skrivnosti, z utemeljitvijo, da je priča za poslovno skrivnost izvedela pri opravljanju poklica oz. dejavnosti, hkrati pa jo zavezuje dolžnost, da te podatke ohrani tajne (npr. dolžnost ohranitve tajnosti predvidena v internih aktih delodajalca, klavzuli v pogodbi o zaposlitvi ali pogodbi o nerazkritju poslovnih skrivnosti). Vendar pa je poklicno skrivnost potrebno razlikovati od poslovne skrivnosti.¹⁵⁵ Pravni dobrini, ki ju varujeta navedeni skrivnosti, sta namreč različni, saj poklicna skrivnost varuje zaupnost določenega razmerja kot posebno pravno dobrino.¹⁵⁶ S poslovno skrivnostjo, ki je samostojen materialnopraven institut, pa se varuje pravica do poslovne skrivnosti in ne zaupnost določenega posebnega razmerja. Iz navedenega smiselno sledi, da poslovnih skrivnosti ni mogoče uvrstiti med poklicne skrivnosti, posledično pa priča na tej podlagi zgolj zaradi varstva poslovne skrivnosti ne more odreči pričanja.

Pričam, ki pričanja ne morejo odreči, ZPP omogoča privilegij odreka odgovora na posamezno vprašanje v primeru obstoja tehtnih razlogov, ki jih zakon primeroma našteva.¹⁵⁷ Iz besedila zakona izrecno ne izhaja možnost odkloniti odgovor na vprašanje zaradi varstva poslovne skrivnosti, vendar menim, da je takšno varstvo v posameznih primerih lahko odklonitveni razlog tako v primeru zaslišanja prič kot tudi v primeru zaslišanja strank. Varstvo pravice do poslovne skrivnosti in interes ohraniti poslovno skrivnost tajno, bi bilo ob upoštevanju vseh okoliščin primera v nekaterih zadevah namreč mogoče šteti za tehten razlog,¹⁵⁸ prav tako si je mogoče zamisliti, da bi stranki ali priči z razkritjem poslovne skrivnosti lahko nastala precejšnja premoženjska škoda, pri čemer pa takšne škode ne more predstavljati pričakovan neuspeh v postopku.¹⁵⁹

---

¹⁵² Prvi odstavek 231. člena ZPP.

¹⁵³ 232. člen ZPP.

¹⁵⁴ *Prav tam.*

¹⁵⁵ V. Bergant-Rakočević, Varstvo uradne, vojaške in poslovne tajnosti v civilnem sodnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1476-1486.

¹⁵⁶ *Prav tam.*

¹⁵⁷ Glej 233. člen in 234. člen ZPP.

¹⁵⁸ Pri presoji tehtnosti razloga bi bilo potrebno upoštevati interese zaščite poslovne skrivnosti in interese druge stranke ter preostale okoliščine primera (npr. morebitne druge dokazne predloge, ki so na voljo).

¹⁵⁹ M. Testen, Vloga odvetnika pri pridobivanju in (ne)razkritju dokazov za namen civilnega postopka, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1499-1509.

3.2.2.4. *Informativni dokaz*

Poslovne skrivnosti so že po svoji definiciji znane le ožjemu krogu ljudi. Za stranke v pravnem postopku je tako seznanitev s podatki, ki predstavljajo poslovno skrivnost drugih oseb, lahko težka, čeprav jih potrebujejo za utemeljitev svojih navedb. Zna se zgoditi, da stranka ne bo mogla pridobiti vseh informacij, da bi pripravila sklepčno tožbo ali obrazložen odgovor na tožbo, zato se postavlja tudi vprašanje predpravnega razkritja dokazov, ki v slovenskem pravnem postopku zaenkrat še ni urejeno.¹⁶⁰

Če stranke vseeno zmorejo navesti dejstva in predlagati dokaze, s katerimi zagotovijo sklepčnost tožbe ali obrazloženost odgovora na tožbo, pa niso redki tudi primeri, ko stranke nekatera dejstva poskušajo dodatno pridobiti z informativnimi oz. poizvedovalnimi dokazi. Gre za dokaze, s katerim naj bi se šele spoznalo dejstvo, ki je pomembno za odločitev v zadevi, ne da bi stranka pred izvedbo dokaza zagotovila ustrezno trditveno podlago, ki naj bi se z izvedbo dokaza nato potrjevala.¹⁶¹

V skladu s sodno prakso informativni dokazi v pravnem postopku niso dovoljeni. Sodišča se pri tem opirajo zlasti na določbe prvega odstavka 7. člena, prvega odstavka 180. člena in 212. člena ZPP, iz katerih črpajo podlago za zahtevo po konkretnih (substanciranih) navedbah strank.¹⁶² Višje sodišče v Ljubljani je v eni izmed nedavnih odločitev poudarilo, da »šele, če so podane ustrezne trditve, se njihova resničnost (če so te trditve sporne) preizkuša z izvedbo dokazov. Izvajanje dokazov (npr. zaslišanje strank ali prič) ne more nadomestiti manjkajočih trditev, saj mora nasprotna stranka imeti možnost, da se o pravno pomembnih trditvah nasprotnika izjavi (po domače, »se brani«) in če tožnik ustreznih trditev sploh ne oblikuje, se toženci niti ne morejo uspešno braniti (ker se ne morejo in nimajo pred čim). Če je zahtevek nesklepčen, je tudi vsakršno izvajanje dokazov nepotrebno, saj ni ničesar (pravno relevantnega), kar bi bilo možno in potrebno dokazovati.«¹⁶³

Vendar pa je v primeru poslovnih skrivnosti potrebno upoštevati tudi, da so dejstva, ki se nanašajo na poslovno skrivnost, velikokrat lahko zunaj zaznavnega območja drugih oseb, med strankami postopka pa lahko obstaja tudi velika informacijska asimetrija.¹⁶⁴ V takšnih primerih

---

¹⁶⁰ I. Demšar Potočnik, Predpravno razkritje dokazov, v: Pravna praksa, 45-46 (2016), str. 6-8.

¹⁶¹ M. Dolenc, Informativni dokaz v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 31-32 (2010), str. 8-10.

¹⁶² M. Dolenc, O vlogi informativnega dokaza v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1467-1475.

¹⁶³ Sodba in sklep VSL, opr. št. I cp 1413/2020 z dne 7. 9. 2020.

¹⁶⁴ M. Dolenc, O vlogi informativnega dokaza v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1467-1475.

pa je mogoče v teoriji najti stališča o potrebni omilitvi zahteve po substanciranih navedbah in dopustitvi informativnega dokaza, z namenom zagotoviti poštenost sojenja in omogočiti uresničitev cilja pravnega postopka, ki je v varstvu pravic, ki jih imajo pravni subjekti na podlagi materialnega prava.¹⁶⁵ Različnost dostopa do relevantnih informacij bi morala vplivati tudi na razumevanje bremena konkretizacije navedb, saj bolj kot je stranka onemogočena pri pridobivanju posameznih informacij (kot je to značilno zlasti za poslovne skrivnosti), manj bo imela možnosti, da bo bremenu substanciranja v zadostni meri tudi zadostila. V teoriji tako že dalj časa velja stališče, da zakonske določbe ne morejo biti temelj za splošno prepoved informativnih dokazov, sodišče pa lahko upošteva tudi dejstva, ki se odkrijejo v dokaznem postopku, če jih stranka naknadno vključi tudi v svojo trditveno podlago.¹⁶⁶ Argumentom pravne teorije počasi sledijo tudi sodišča, ki v posameznih primerih v izjemnih okoliščinah dopuščajo izvedbo informativnega dokaza.¹⁶⁷

3.2.2.5. Nedopustno pridobljen dokaz

ZPosS določa, kdaj se šteje, da je poslovna skrivnost pridobljena na protipraven način, hkrati pa predvideva denarne in nedenarne ukrepe, ki jih ima na voljo imetnik poslovne skrivnosti. V zvezi s pravnim postopkom pa se postavlja vprašanje, ali lahko stranka, ki je poslovno skrivnost nekoga drugega, zlasti imamo tu v mislih nasprotno stranko, pridobila na nezakonit način, takšno poslovno skrivnost uporabi v morebitnih pravnih postopkih kot dokaz.

Niti URS niti ZPP ne vsebujeta izrecne prepovedi uporabe protipravno pridobljenih dokazov, pri čemer so še posebno problematični dokazi, pridobljeni s kršitvijo človekovih pravic.¹⁶⁸ Ali sme sodišče svojo odločbo opreti na dokaz, ki je bil pridobljen na protipraven način, tako iz ZPP ne izhaja.¹⁶⁹ Ustavno sodišče je zavzelo stališče, da absolutne prepovedi takšnih dokazov v pravnem postopku ni.¹⁷⁰ Odločitev, ali bo sodišče izvedlo dokaz, ki je bil pridobljen na nezakonit način, mora temeljiti na načelu sorazmernosti in presoji, kateri pravici je potrebno dati prednost.¹⁷¹ Navedeno stališče je uporabljivo tudi v primeru protipravno pridobljene

---

¹⁶⁵ *Prav tam.*

¹⁶⁶ *Prav tam.*

¹⁶⁷ N. Betetto, Vsebinsko odločanje v pravnem postopku v luči razpravnega načela in prekluzij, v: *Odvetnik*, 61 (2013), str. 13-18.

¹⁶⁸ D. Wedam Lukić, Ustavnopravni vidiki izvajanja dokazov v pravnem postopku, v: *Podjetje in delo*, 6-7 (2012), str. 1384-1393.

¹⁶⁹ *Prav tam.*

¹⁷⁰ R. Zagradišnik, Nedopustno pridobljeni dokazi v civilnem pravnem postopku, v: *Pravna praksa*, 17-18 (2005), str. 20.

¹⁷¹ Sklep VSL, opr. št. II Cp 1620/2019 z dne 9. 10. 2019.

poslovne skrivnosti, ki je varovana v okviru pravice do svobodne gospodarske pobude.¹⁷² Sodišče bo torej moralo presoditi, ali je bila poslovna skrivnost res pridobljena nezakonito, če bo na to vprašanje odgovorilo pritrdilno, pa bo dokaz izvedlo, če bodo obstajale posebej utemeljene okoliščine, izvedba dokaza pa bo v skladu z načelom sorazmernosti namenjena uresničitvi oz. zaščiti druge (ustavno) zavarovane pravice, ki bo v konkretnem primeru prevladala nad pravico do poslovne skrivnosti in pravico do svobodne gospodarske pobude.¹⁷³

3.3. DOSTOP DO SPISOVNEGA GRADIVA

Nevarnost razkritja poslovne skrivnosti v pravnem postopku ne obstoji le v fazi izvajanja dokazov na glavni obravnavi, ampak lahko do razkritja pride tudi posredno, z vpogledom v pravnici spis.¹⁷⁴

Strankam ni mogoče prepovedati pregleda in prepisa spisa pravnega postopka, v katerem sodelujejo, saj imajo zato, da se s spisovnim gradivom seznanijo, vedno interes že zaradi udeležbe v postopku.¹⁷⁵ Drugim osebam pa je pregled in prepis posameznega spisa mogoče dovoliti le, če imajo za to upravičeno korist oz. upravičen interes.¹⁷⁶

Pri pregledu in prepisu spisov s strani drugih oseb, ki so izkazale upravičeno korist, pa sodišče ne sme prezreti tudi dolžnosti varovanja morebitnih zaupnih podatkov, saj bi bila sicer pravica do njihovega varstva v pravnem postopku lahko izvotljena. Ker se z vpogledi v spis tretjih oseb zagotavlja ustavna pravica javnosti sojenja, gre v tem primeru za kolizijo pravice do varstva zaupnih podatkov in načela javnosti. V primerjavi z možnostjo izključitve javnosti glavne obravnave, z javnostjo katere se sicer prav tako zagotavlja javnost sojenja, je zakonska ureditev glede vprašanja pregleda in prepisa spisa pomanjkljiva, saj ne vsebuje enakega varovalnega mehanizma, kot ga določa pri izključitvi javnosti glavne obravnave zaradi varovanja uradne, poslovne ali osebne skrivnosti, koristi javnega reda ali razlogov morale. Ker gre za položaja, ki sta si v bistvenem enaka, je glede na stališče pravne teorije pravno praznino mogoče zapolniti z argumentom *a simili ad simile*, po katerem bi sodišče lahko omejilo pravico tretjih oseb do vpogleda v spis in tako izključilo javnost iz istih razlogov, kot lahko to stori na glavni obravnavi. Ob tem je poudarjeno, da bi bilo pred takšno izključitvijo javnosti potrebno izpeljati kontradiktorni postopek, v katerem bi sodišče stranki seznanilo, kdo in v kolikšnem

---

¹⁷² Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. U-I-201/14, U-I-202/14, z dne 19. 2. 2015.

¹⁷³ Sklep VSL, opr. št. II Cp 1620/2019 z dne 9. 10. 2019.

¹⁷⁴ V. Bergant-Rakočević, Varstvo uradne, vojaške in poslovne tajnosti v civilnem sodnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1476-1486.

¹⁷⁵ Prvi odstavek 150. člena ZPP, V. Rijavec, v: L. Ude, Lojze, N. Betetto in drugi: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (1. knjiga) (2005), str. 585.

¹⁷⁶ Drugi odstavek 150. člena ZPP, *prav tam*, str. 585.

obsegu želi vpogledati v pravdni spis ter bi jim glede predloga tretje osebe dalo možnost izjave. Sodišče bi tako hkrati tudi prišlo do informacije o tem, kateri podatek je potrebno varovati kot poslovno skrivnost.¹⁷⁷

3.4. IZDAJA IN RAZGLASITEV SODBE

Zaključni del pravnega postopka na prvi stopnji predstavlja izdaja in razglasitev sodbe, s katero sodišče odloči o sporu.¹⁷⁸ Sodba se vedno izda in razglasi v imenu ljudstva,¹⁷⁹ kar je izraz demokratičnosti sodne veje oblasti. Iz ustavne zahteve javnosti sojenja izhaja tudi načelo javnosti izrekanja sodb, a lahko zakon pri tem določi izjeme.¹⁸⁰ ZPP tako dopušča, da sodišče pri razglasitvi razlogov sodbe javnost izključi, če je bila izključena tudi javnost glavne obravnave, medtem ko mora biti izrek sodbe vselej prebran javno.¹⁸¹

Ustavno sodišče je v odločbi Odl. US, XVI, 109, Up-679/06, U-I-20/07 z dne 10. 10. 2007 zapisalo, »da je javni izrek sodbe sestavni del pravice do poštenega postopka, instrument demokratičnega nadzora javnosti nad delovanjem sodišč ter ustvarjanja zaupanja ljudi v sodstvo. [...] Pravica do javnega izrekanja sodb zagotavlja javnost izreka sodbe, ne pa nujno tudi ustne razglasitve sodbe. Zahteva po javnosti izrekanja sodb je zagotovljena že z možnostjo vpogleda javnosti v izrek. Če pa se sodba razglasi ustno, je treba izrek sodbe vedno prebrati javno, tudi če je javnost pri branju razlogov sodbe sicer delno ali v celoti izključena.«¹⁸²

Ker se javnost glavne obravnave lahko izključi tudi zaradi varstva poslovne skrivnosti,¹⁸³ bo v teh primerih sodišče torej lahko zagotovilo, da se poslovna skrivnost javnosti ne bo razkrila niti pri razglasitvi sodbe. Da bo ohranilo zaupnost poslovne skrivnosti, bo lahko v celoti izključilo javnost pri razglasitvi razlogov sodbe, lahko pa bo, v kolikor bo ocenilo, da je takšno varstvo zadostno, javno vseeno prebralo del razlogov, ne da bi pri tem razkrilo poslovne skrivnosti.¹⁸⁴

3.5. JAVNA OBJAVA SODB

Poslovna skrivnost, ki je bila tekom postopka razkrita, ostaja v nevarnosti, da se z njo seznanijo širša javnost tudi po koncu postopku, če so podatki, ki so poslovna skrivnost, vsebovani v obrazložitvi sodbe, ta pa je nato javno objavljena.

---

¹⁷⁷ Cel odstavek povzet po V. Bergant-Rakočević, Varstvo uradne, vojaške in poslovne tajnosti v civilnem sodnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1476-1486.

¹⁷⁸ 310. člen ZPP.

¹⁷⁹ Prvi odstavek 321. člena ZPP.

¹⁸⁰ 24. člen URS, 322. člen ZPP.

¹⁸¹ Tretji odstavek 322. člena ZPP.

¹⁸² Odločba Ustavnega sodišča, opr. št. Up-679/06, U-I-20/07 z dne 10. 10. 2007.

¹⁸³ Prvi odstavek 294. člena ZPP.

¹⁸⁴ Tretji odstavek 322. člena ZPP.

Javna objava sodb je smiselno nadaljevanje ustavne določbe, da so sojenja javna in da se sodbe izrekajo javno,¹⁸⁵ prav tako ima vsakdo z ustavo zagotovljeno pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon.¹⁸⁶ Javna dostopnost sodb je eden od vidikov javnosti, demokratičnosti in transparentnosti pri ravnanju sodne oblasti. Hkrati se z javno dostopnimi sodbami omogoča tudi nadzor nad delom sodišč, pomembno pa se prispeva tudi k oblikovanju sodne prakse.

Sodni red¹⁸⁷ določa, da sodišča zagotavljajo javnost obravnavanja v skladu s procesnimi predpisi in predpisi o dostopu do informacij javnega značaja.¹⁸⁸ V pravnem postopku se tako uporabljata ZPP in Zakon o dostopu do informacij javnega značaja.¹⁸⁹ Hkrati mora sodišče javnost obveščati tudi o svojem delu, ugotovitvah, problemih, odločbah in stališčih, kar lahko stori na različne načine.¹⁹⁰

V sodnem redu pa je predvidena tudi objava sodne prakse, ki jo izvaja Vrhovno sodišče. Ta objavlja pomembne sodne odločbe v zbirki sodnih odločb.¹⁹¹ Obdelano sodno prakso sodišč Vrhovno sodišče objavlja na spletnih straneh sodstva.¹⁹²

ZPP ne vsebuje posebnih določb, ki bi urejale izjeme od javnih objav sodb. Glede na možnost izključitve javnosti z glavne obravnave in pri razglasitvi razlogov sodbe zaradi varovanja poslovnih skrivnosti, ter stališče pravne teorije, da je s sklepanjem po podobnosti za zapolnjevanje pravne praznine mogoče omejiti vpogled tretjih oseb v spisovno gradivo zaradi varovanja poslovnih skrivnosti, se zdi smiselno uporabiti argument *a simili ad simile* tudi pri javni objavi sodb. Če bi bila sodba namreč v celoti javno objavljena, bi bilo varstvo poslovne skrivnosti, ki ga ZPP omogoča tekom pravnega postopka, izvotljeno. Tudi Direktiva 2016/943 državam članicam nalaga obveznost, da zagotovijo ukrepe, s katerimi se drugim osebam da na voljo nezaupno različico katerekoli sodne odločbe, iz katere so bili odstranjeni odlomki, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, oziroma so bili ti odlomki prekriti.¹⁹³ Pri javni objavi sodnih odločb je tako potrebno objaviti sodbe z ustrežno prikritimi podatki, »katerih objava ni nujna oziroma potrebna za doseg ciljev, ki jih zasledujemo z objavo (enotnost sodne prakse ter

---

¹⁸⁵ 24. člen URS.

¹⁸⁶ 39. člen URS.

¹⁸⁷ Sodni red, Ur. l. RS, št. 87/16.

¹⁸⁸ Prvi odstavek 5. člena Sodnega reda.

¹⁸⁹ Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), Ur. l. RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18.

¹⁹⁰ Drugi odstavek 5. člena Sodnega reda.

¹⁹¹ Prvi odstavek 6. člena Sodnega reda.

¹⁹² Drugi odstavek 6. člena Sodnega reda.

¹⁹³ Točka c) drugega odstavka 9. člena Direktive 2016/943.

izvajanje sistemskega spremljanja delovanja sodišč). Neomejena objava osebnih in drugih zaupnih podatkov o strankah sodnih postopkov bi namreč lahko imela znatne negativne posledice za te osebe, zato je treba njihove varovane podatke pred objavo prikriti (jih anonimizirati).«¹⁹⁴ Z anonimizacijo¹⁹⁵ se med drugim varuje tudi poslovne skrivnosti.¹⁹⁶

Glede na trenutno prakso je javno objavljena večina sodb Vrhovnega sodišča in višjih sodišč, sodbe prvostopenjskih sodišč pa praviloma niso javno objavljene. Sta se pa trenutna praksa in pravna ureditev že znašli pod drobnogledom, saj so vedno bolj glasne zahteve po javnem objavljanju pravnomočnih sodb vseh sodišč.¹⁹⁷

---

¹⁹⁴ Odziv Ministrstva za pravosodje na predlog dopolnitve portala sodne prakse s sodbami nižjih sodišč, URL: <https://predlagam.vladi.si/predlog/9885> (18. 12. 2020).

¹⁹⁵ Anonimizacija je pri objavi sodb v slovenskem pravnem redu običajna, čeprav v splošnem ni nikjer izrecno in neposredno urejena; M. Accetto, Anonimiziranje sodb in obdelava osebnih podatkov (2), URL: <https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/kolumne/10949> (18. 12. 2020).

¹⁹⁶ Odziv Ministrstva za pravosodje na predlog dopolnitve portala sodne prakse s sodbami nižjih sodišč, URL: <https://predlagam.vladi.si/predlog/9885> (18. 12. 2020).

¹⁹⁷ Odbora DZ za objavo vseh pravnomočnih sodb sodišč na spletu, URL: <https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/dnevne-novice/275933> (18. 12. 2020).

4. PRIMERJALNOPRAVNA UREDITEV – NEMČIJA

4.1. ZAKON O VAROVANJU POSLOVNIH SKRIVNOSTI

Nemčija je Direktivo 2016/943 v nacionalni pravdni red prenesla s sprejemom zakona o varovanju poslovnih skrivnosti (*Gesetz zum Schutz von Geschäftsgeheimnissen*¹⁹⁸ - v nadaljnjem besedilu: GeschGehG), ki je začel veljati 26. aprila 2019.

Za razliko od ZPosS, ki postopkovne določbe strnjeno ureja v 8. členu, je nemški zakonodajalec temu namenil celotno poglavje. Vendar pa je že iz naslova poglavja vidna razlika v primerjavi s slovensko ureditvijo. Tretje poglavje GeschGehG je namreč naslovljeno Postopki v sporih zaradi poslovne skrivnosti,¹⁹⁹ v nadaljevanju pa je iz zakonskih določb razvidno, da so postopkovni ukrepi namenjeni zgolj uporabi v postopkih, s katerim se uveljavljajo zahtevki po tem zakonu, torej v sporih glede samih poslovnih skrivnosti.

Eden izmed bistvenih ukrepov, ki jih predvideva GeschGehG, je možnost, da sodišče na zahtevo stranke sporne informacije, ki lahko predstavljajo poslovno skrivnost, v celoti ali delno opredeli kot zaupne.²⁰⁰ Poslovna skrivnost bo načeloma namreč predmet javne glavne obravnave, zaradi česar je razkritje v sodnem postopku po naravi stvari povezano z razkritjem poslovne skrivnosti, s katerim bi odpadla podlaga za uveljavljanje zahtevkov po GeschGehG, imetnik poslovne skrivnosti pa bi izgubil tako poslovno skrivnost kot spor.²⁰¹ Z opredelitvijo informacij kot zaupnih, se zaupnost poslovne skrivnosti kot eden izmed pogojev za njen obstoj in varstvo ohrani, k dejanski ohranitvi zaupnosti pa pripomorejo tudi ostali ukrepi, ki jih predvideva GeschGehG (zlasti izključitev javnosti postopka).

Nadalje GeschGehG za vse udeležence postopka predvideva tudi dolžnost varovanja tajnosti zaupnih podatkov, za katere so izvedeli v okviru postopka, vključno s prepovedjo njihove uporabe.²⁰² Opisana dolžnost varovanja tajnosti obstoji tudi po koncu postopka, razen v primeru, da je sodišče s pravnomočno sodbo zanikalo obstoj poslovne skrivnosti ali pa poslovna skrivnost postane splošno znana oz. lahko dostopna.²⁰³ Ureja tudi vpogled tretjih oseb v

---

¹⁹⁸ Gesetz zum Schutz von Geschäftsgeheimnissen (GeschGehG), BGBl. I S. 466, 18. 4. 2019, dostopen na URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/geschgehgb/BJNR046610019.html> (29. 12. 2020).

¹⁹⁹ Originalno besedilo se glasi »*Verfahren in Geschäftsgeheimnisstreitsachen*«.

²⁰⁰ Prvi odstavek 16. člena GeschGehG.

²⁰¹ Trade secrets 2020 - Germany, URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/trade-secrets-2020/germany> (29. 12. 2020).

²⁰² Drugi odstavek 16. člena GeschGehG.

²⁰³ 18. člen GeschGehG.

spisovno gradivo – te lahko dobijo na voljo le vsebino spisov, iz katere poslovne skrivnosti niso razvidne.²⁰⁴

Poleg tega lahko sodišče ob upoštevanju vseh okoliščin primera in tehtanju zaradi varstva poslovne skrivnosti v celoti ali delno omeji dostop tako do dokumentov, ki jih predložijo stranke ali tretje osebe in ki lahko vsebujejo poslovno skrivnost, kot tudi do zaslišanj, na katerih bi se lahko razkrile poslovne skrivnosti, ter do posnetka ali zapisnika ustne obravnave.²⁰⁵ Dostop mora biti ne glede na to odobren vsaj eni fizični osebi na strani vsake stranke in njihovim pooblaščenecem oz. zastopnikom v postopku.²⁰⁶ V primeru omejitve dostopa do dokumentov, ki vsebujejo poslovno skrivnosti, se lahko tudi izključi javnost glavne obravnave, vse osebe, ki jim dostop ni omogočen, pa se lahko enako kot tretje osebe, ki imajo pravico do vpogleda v spisovno gradivo, seznanijo le z vsebino spisov, iz katere poslovne skrivnosti niso razvidne.²⁰⁷

Stranka, ki poda zahtevo za opredelitev posameznih informacij kot zaupnih in za omejitev dostopa do njih, mora predložiti verodostojne dokaze, da predmetne informacije res predstavljajo poslovno skrivnost.²⁰⁸ Ali bo sodišče ugodilo zahtevi stranke, je v diskreciji sodišča.²⁰⁹

V dokumentih, ki jih stranka predloži po odredbi ukrepov glede zaupnosti informacij ali omejitve dostopa do spisovnega gradiva, mora označiti izjave, ki vsebujejo poslovne skrivnosti, v primeru ukrepa omejitve dostopa do predloženih dokumentov pa dodatno predložiti tudi različico, ki si jo je mogoče ogledati brez razkritja poslovne skrivnosti.²¹⁰

Opisani ukrepi niso omejeni zgolj na glavno obravnavo, ampak se lahko uvedejo že ob začetku pravnega postopka, tj. po vročitvi tožbe, in se nadalje uporabljajo tudi po zaključku sodnega postopka.²¹¹

4.2. SPLOŠNA PRAVILA V PRAVDNEM POSTPOKU

Posebna pravila varstva poslovne skrivnosti, predvidena v GeschGehG, pa je mogoče uporabiti le v primeru sodnega postopka za varstvo pravic poslovne skrivnosti, torej zgolj kadar je

---

²⁰⁴ Tretji odstavek 16. člena GeschGehG.

²⁰⁵ Prvi odstavek 19. člena GeschGehG.

²⁰⁶ *Prav tam.*

²⁰⁷ Drugi odstavek 19. člena GeschGehG.

²⁰⁸ Tretji odstavek 19. člena GeschGehG.

²⁰⁹ Prvi odstavek 20. člena GeschGehG. Glede ravnanja sodišča glej tudi drugi in peti odstavek 20. člena GeschGehG.

²¹⁰ Četrti odstavek 20. člena GeschGehG.

²¹¹ Trade secrets 2020 - Germany, URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/trade-secrets-2020/germany> (29. 12. 2020).

poslovna skrivnost osrednji predmet spora. V drugih primerih, kadar je poslovna skrivnost npr. zgolj dokaz v pravnem postopku, jo je možno varovati zgolj na način in v obsegu, ki ga predvidevajo splošna procesna pravila. Ta v nemški ureditvi najdemo tako v zakonu o pravnem postopku (*Zivilprozessordnung*²¹² - v nadaljevanju ZPO) kot tudi v zakonu o sodiščih (*Gerichtsverfassungsgesetz*²¹³ – v nadaljevanju GVG).

4.2.1. JAVNOST POSTOPKA

Po pravilih GVG glavna obravnava in razglasitev odločitve sodišča ter razlogov zanjo potekajo javno.²¹⁴ Sodišče lahko izključi javnost celotne glavne obravnave ali njenega dela, če bodo tekom postopka omenjene pomembne poslovne informacije (poslovne skrivnosti), javna razprava o teh informacijah pa bi kršila nasprotujoče in prevladujoče interese imetnika teh informacij po njihovem varstvu.²¹⁵

V primeru izključitve javnosti glavne obravnave lahko sodišče javnost izključi tudi pri razglasitvi razlogov svoje odločitve, medtem ko mora biti izrek vedno razglašen javno.²¹⁶ Podobno kot slovensko, pa nemško pravo ne vsebuje izrecnih določb, ki bi sodišču dovoljevali, da relevantne, a zaupne informacije iz sodbe izpusti, zato v primeru javne objave sodbe še vedno obstaja tveganje razkritja poslovne skrivnosti.²¹⁷

Če je bila javnost zaradi varstva poslovnih skrivnost izključena iz sodelovanja na glavni obravnavi, lahko sodišče osebam, ki so bile na taki obravnavi prisotne, naloži dolžnost varovanja zaupnosti podatkov, s katerimi so se seznanile v postopku (na obravnavi ali preko uradnih dokumentov, povezanih z konkretno zadevo).²¹⁸

Vendar izključitev zadeva le tretje osebe, medtem ko nasprotna stranka ne more biti izključena z glavne obravnave niti z njenega dela, saj bi to kršilo njeno pravico do poštenega postopka.²¹⁹ Iz tega izhaja, da zgolj z izključitvijo javnosti postopka, del katerega so tudi poslovne skrivnosti

---

²¹² Zivilprozessordnung (ZPO), BGBl. I S. 3202; 2006 I S. 431; 2007 I S. 1781, 5. 12. 2005 in BGBl. I S. 3320, 22. 12. 2020, dostopen na URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/zpo/BJNR005330950.html> (29. 12. 2020).

²¹³ Gerichtsverfassungsgesetz (GVG), BGBl. I S. 1077, 9. 5. 1975 in BGBl. I S. 3256, 22. 12. 2020, dostopen na URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/gvg/BJNR005130950.html> (29. 12. 2020).

²¹⁴ Prvi odstavek 169. člena GVG.

²¹⁵ 2. točka prvega odstavka 172. člena GVG.

²¹⁶ 173. člen GVG.

²¹⁷ European Union Intellectual Property Office, The baseline of trade secrets litigation in the EU member states, 2018, str. 67, URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/25fe67c7-bc82-11e8-99ee-01aa75ed71a1> (29. 12. 2020).

²¹⁸ Tretji odstavek 174. člena GVG.

²¹⁹ European Union Intellectual Property Office, The baseline of trade secrets litigation in the EU member states, 2018, str. 62, URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/25fe67c7-bc82-11e8-99ee-01aa75ed71a1> (29. 12. 2020).

(a niso njegov osrednji predmet), nasprotne stranke ni mogoče ovirati pri seznanitvi s poslovno skrivnostjo.²²⁰ Prav tako se lahko javnost izključi šele z glavne obravnave, čeprav tveganje za razkritje poslovne skrivnosti, četudi je ta samo dokaz, obstaja vse od vložitve tožbe in odgovora na tožbo, kjer se imetnik poslovne skrivnosti lahko spopade s težavo ustreznega substanciranja svojih trditev brez razkritja svojih poslovnih skrivnosti. Odločitev o izključitvi javnosti je poleg tega odvisna od presoje sodišča, ta pa so v praksi do tega precej zadržana, saj javnost sodnih postopkov v nemškem pravnem redu uživa velik pomen.²²¹

Smiselno enako kot slovenski ZPP tudi nemški ZPO ureja pravico do vpogleda v spisovno gradivo. Stranke imajo pravico pregledovati in prepisovati spise, medtem ko morajo tretje osebe (javnost) izkazati legitimen interes za vpogled v spis, v kolikor za to nimajo soglasja strank.²²²

4.2.2. DOKAZNI POSTOPEK

Podobno kot v slovenskem ZPP imajo tudi v nemškem pravdnem postopku priče pravico odreči pričanje ali odgovor na posamezno vprašanje. Vendar pa je nemška ureditev glede varstva poslovne skrivnosti pri zaslišanju prič obsežnejša, saj ZPO izrecno določa, da lahko priča odreče odgovor na vprašanje, na katerega ne bi mogla odgovoriti brez razkritja poslovne skrivnosti.²²³

V primeru dokaznega predloga z uporabo listine kot dokaznega sredstva, mora stranka listino, na katero se sklicuje, tudi predložiti,²²⁴ ali pa sodišču predlagati, naj predložitev listine naloži nasprotni stranki, v kolikor je sama nima v posesti.²²⁵ Ureditev je smiselno enaka kot v slovenskem pravdnem postopku. Tudi predložitvena dolžnost nasprotne stranke je urejena podobno.²²⁶ Razlika pa se pojavi pri edicijski dolžnosti tretjih oseb. Te lahko v nemškem pravdnem postopku predložitev listine zavrnejo iz istih razlogov kot nasprotna stranka,²²⁷ a je ob tem potrebno upoštevati tudi določbo 142. člena ZPO, ki določa, da imajo tretje osebe predložitveno dolžnost samo, če to lahko razumno pričakujemo od njih, prav tako pa lahko zavrnejo predložitev listine iz enakih razlogov kot lahko odrečejo pričanje ali odgovor na posamezno vprašanje,²²⁸ torej tudi iz razloga varstva poslovne skrivnosti. V primerjavi s slovenskim ZPP je nemška ureditev na tem mestu bolj naklonjena tretjim osebam in varstvu

---

²²⁰ *Prav tam.*

²²¹ Trade secrets 2020 - Germany, URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/trade-secrets-2020/germany> (29. 12. 2020).

²²² 299. člen ZPO.

²²³ 3. točka prvega odstavka 384. člena ZPO.

²²⁴ 420. člen ZPO.

²²⁵ 421. člen ZPO.

²²⁶ Primerjaj 227. člen ZPP in 422. - 427. člen ZPO.

²²⁷ 429. člen ZPO.

²²⁸ 142. člen v povezavi s 384. členom ZPO.

poslovne skrivnosti, saj ZPP izrecno ne predvideva možnosti odkloniti predložitev listine s sklicevanjem na varstvo pred razkritjem poslovne skrivnosti.²²⁹

Za varstvo poslovnih informacij lahko v nemškem pravnem redu uporabimo tudi t.i. düsseldorfsko metodo, ki je bila prvotno namenjena varstvu patenta, a je uporabljiva tudi za varstvo poslovnih skrivnosti.²³⁰ Po navedeni metodi se dokaz izvede z izvedencem, ki dobi na vpogled »sporne« informacije in pripravi poročilo o obsegu kršitve.²³¹ Pri izvedbi dokaza lahko sodelujejo predstavniki stranke, ki je zahtevala izvedbo dokaza, a jih glede pridobljenih informacij zavezuje stroga obveza zaupnosti, tudi v razmerju do lastne stranke.²³² Pomanjkljivost takega postopka je v tem, da se lahko uporablja le v korist domnevnega kršitelja²³³ in le v okoliščinah, ko poslovna skrivnost predstavlja zgolj dokaz in ne samega predmeta spora.²³⁴

4.2.2.1. Informativni dokaz in nedopustno pridobljen dokaz

Stališče nemške teorije in sodne prakse glede dovoljenosti informativnih dokazov je v primerjavi s slovenskim manj odklonilno, čeprav se zakonske določbe glede bremena substanciranja bistveno ne razlikujejo. V splošnem tako velja, da so dovoljeni informativni dokazi, ki se opirajo na substancirane trditve, a segajo preko njih, tako da lahko stranka šele po izvedbi informativnega dokaza na njegovi podlagi oblikuje natančnejše navedbe in predlaga nadaljnje dokaze.²³⁵

Bližje pa sta si nemško in slovensko stališče glede uporabe nedopustno pridobljenih dokazov v pravnem postopku. Enako kot ZPP tudi nemški ZPO ne vsebuje izredne prepovedi nedopustno

---

²²⁹ Primerjaj 228. člen ZPP v povezavi s 233. členom ZPP in 142. člen ZPO v povezavi s 384. členom ZPO.

²³⁰ European Union Intellectual Property Office, The baseline of trade secrets litigation in the EU member states, 2018, str. 62, URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/25fe67c7-bc82-11e8-99ee-01aa75ed71a1> (29. 12. 2020), enako tudi Baker & McKenzie – Milan, Final Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market, str. 34, URL: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/14838> (6. 12. 2020).

²³¹ E. Drobež Eneja, Zavarovanje dokazov pri kršitvah pravic intelektualne lastnine, v: Pravna praksa, 41-42 (2016), str. 31.

²³² European Union Intellectual Property Office, The baseline of trade secrets litigation in the EU member states, 2018, str. 62, URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/25fe67c7-bc82-11e8-99ee-01aa75ed71a1> (29. 12. 2020).

²³³ *Prav tam.*

²³⁴ Trade secrets 2020 - Germany, URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/trade-secrets-2020/germany> (29. 12. 2020).

²³⁵ Cel odstavek povzet po M. Dolenc, O vlogi informativnega dokaza v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1467-1475.

pridobljenih dokazov, v obeh pravnih redih pa je tak dokaz mogoče uporabiti pod pogojem, da je opravljeno ustrezno tehtanje prizadetih dobrin in interesov pravnih strank.²³⁶

4.3. SKLEP

Pravna ureditev Nemčije je podobna slovenski pravni ureditev, z nekaterimi dodatnimi ukrepi, ki omogočajo večjo varnost poslovne skrivnosti v pravdnem postopku. Tu gre zlasti za izrecno predvideno možnost priče odreči odgovor na vprašanje, v kolikor nanj ne more odgovoriti brez razkritja poslovne skrivnosti, pri čemer gre lahko za njeno poslovno skrivnost ali poslovno skrivnosti druge osebe (npr. delodajalca). Enako velja tudi v primeru edicijske dolžnosti tretje osebe. V slovenski zakonodaji ni popolnoma jasno, ali lahko sklicevanje na poslovno skrivnost predstavlja tehten razlog priče za odrek odgovora na posamezno vprašanje in razlog neizpolnitve edicijske dolžnosti. V primeru pritrdilnega odgovora, se nadalje postavlja tudi vprašanje ali se lahko priča oz. tretja oseba sklicuje zgolj na svoje poslovne skrivnosti ali tudi na poslovne skrivnosti koga drugega. Je pa slovenska ureditev ugodnejša z vidika nasprotne stranke, saj tudi zanjo predvideva možnost odkloniti odgovor na posamezno vprašanje pod enakimi pogoji kot to velja za pričo, čeprav dileme glede sklicevanja na poslovno skrivnost ostajajo enake. Menim, da je v interesu po varstvu poslovne skrivnosti mogoče prepoznati tehten razlog za odklonitev odgovora na posamezno vprašanje pri zaslišanju tako priče kot stranke kot tudi pri predložitveni dolžnosti tretje osebe, zato bi veljalo v prihodnosti razmisliti o izrecni vključitvi možnosti priče odreči odgovor na vprašanje zaradi varovanja poslovne skrivnosti, ali pa vsaj predvideti način izvedbe navedenih dokazov, ki bi v določeni meri omogočali ohranitev njene zaupnosti (npr. ukrepi, ki so že predvideni v 219.b členu ZPP, a po trenutni zakonski dikciji niso uporabljivi za vsa dokazna sredstva in vse procesne udeležence). Večja nagnjenost k varstvu poslovne skrivnosti v sodnem postopku je vidna tudi v nemškem GeschGehG. Nekateri ukrepi so primerljivi z ukrepi predvidenimi v ZPosS (npr. dolžnost varovanja tajnosti podatkov, za katere se udeleženci izvedeli zaradi sodelovanja v postopku), medtem, ko GeschGeh dodatno predvideva nekaj ukrepov, ki jih slovenska zakonodaja ne pozna. Tu je pomemben zlasti ukrep opredelitve podatkov kot zaupnih in omejitev dostopa do gradiva in zaslišanj, del katerih so poslovne skrivnosti. Sama bi si v slovenski ureditvi želela predvsem ukrep omejitve dostopa do gradiva in zaslišanj po vzoru nemške ureditve, saj je mogoče dostop omejiti tudi za nasprotno stranko, medtem ko ukrep izključitve javnosti, za

---

²³⁶ R. Zagradišnik, Nedopustno pridobljeni dokazi v civilnem pravdnem postopku, v: Pravna praksa, 17-18 (2005), str. 20.

stranko nikoli ne velja. Takšen ukrep predvideva tudi Direktiva 2016/943,²³⁷ a ga zakonodajalec v slovenski pravni red ni vključil.

Je pa slovenska ureditev ugodnejša glede dokaznega standarda, saj mora imetnik poslovne skrivnosti njen obstoj in kršitev po 8. členu ZPosS v vlogi izkazati zgolj za verjetno, da se lahko uporabijo posebne določbe glede varstva poslovne skrivnosti, medtem ko mora imetnik poslovne skrivnosti v nemškem pravnem postopku predložiti verodostojne dokaze, da podatki, glede katerih predlaga katerega od varovalnih ukrepov, res predstavljajo poslovno skrivnosti, kar predpostavlja višji standard prepričanja v primerjavi s standardom verjetnosti.

---

²³⁷ Drugi odstavek 9. člena Direktive (EU) 2016/943, UL L 157/1, 15. 6. 2016.

5. ZAKLJUČEK

Tržno naravnano gospodarstvo je s seboj prineslo tudi boj gospodarskih subjektov za dober položaj na trgu in čim večji tržni delež. Obstoj konkurence gospodarske subjekte priganja, da se trudijo biti vedno korak pred ostalimi in si tako zagotoviti uspeh. Za izdelkom ali storitvijo, ki jo postavijo na trg, navadno stoji večletno raziskovanje in razvoj, pridobljena znanja in izkušnje pa predstavljajo glavno konkurenčno prednost posameznega subjekta. Ker zanjo porabijo tako čas kot denar, je logična posledica težnja po ustrezni zaščiti tovrstne prednosti. V zvezi s tem se poslužujejo različnih načinov, eden od njih pa je tudi institut poslovne skrivnosti.

Zaupanje, da se v primeru kršitve njihove poslovne skrivnosti lahko zanesejo na pravni sistem, spodbuja gospodarske subjekte k vlaganju v razvoj in večji inovativnosti ter konkurenčnosti. Možne zahtevke za uveljavitev kršitev poslovne skrivnosti je zakonodajalec uredil v ZPosS, s katerim je implementiral Direktivo 2016/943. Vendar zgolj navedeni zahtevki za učinkovito varstvo poslovnih skrivnosti niso dovolj. Potrebno je namreč urediti tudi ukrepe, ki omogočajo učinkovito varstvo poslovnih skrivnosti med trajanjem sodnega postopka za uveljavitev kateregakoli zahtevka. Za vprašanja pravnega postopka v zvezi s poslovnimi skrivnostmi je poleg ZPosS tako pomemben tudi 219.b člen ZPP, ki je bil v slovenski pravni red vpeljan z novelo ZPP-E. Ustrezno varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti v pravnem postopku spodbuja njihove imetnike, da uveljavljajo sodno varstvo svojih pravic brez strahu, da bi pri tem svoje poslovne skrivnosti izgubili.

Nevarnost razkritja poslovne skrivnosti v pravnem postopku obstaja vse od vložitve tožbe pa do razglasitve sodbe. S sprejetjem ZPosS, zlasti pa z sprejetjem 219.b člena ZPP se je varstvo zaupnosti poslovne skrivnosti v pravnem postopku izboljšalo, a ima še vedno kar nekaj pomanjkljivosti. ZPosS omogoča imetniku poslovne skrivnosti, da v vlogi poslovne skrivnosti ne razkrije, ampak njen obstoj izkaže s stopnjo verjetnosti. V primeru zahteve nasprotne stranke se lahko opravi razkritje domnevne poslovne skrivnosti na način, ki ga predvideva 219.b člen ZPP. Ta na prvi pogled nudi zadostno varstvo poslovne skrivnosti, saj sodišču pri odločitvi o razkritju nalaga dolžnost tehtanja okoliščin in interesov obeh strank, prav tako predvideva več načinov izvedbe samega razkritja poslovnih skrivnosti. Vendar pa je predvidene ukrepe po črki zakona mogoče uporabiti zgolj za stranke postopka, načine razkritja poslovnih skrivnosti v omejenem obsegu pa zgolj za posamezna dokazna sredstva..

Poslovno skrivnost je v razmerju do tretjih oseb mogoče varovati tudi z izključitvijo javnosti z glavne obravnave in pri razglasitvi razlogov sodbe. Z argumentom *a simili ad simile* lahko zapolnimo pravno praznino glede omejitve dostopa javnosti do spisovnega gradiva, ki vsebuje

poslovne skrivnosti. Pomanjkanje zakonske ureditve pa je opaziti tudi na področju obrazložitve in objave sodbe, saj ZPP ne predvideva, da bi sodišče iz obrazložitve sodbe lahko izpustilo poslovno skrivnost ene od strank, ki sicer predstavlja pravno relevantno dejstvo za odločitev o zadevi. Prav tako ni nikjer predvideno ustrezno zakritje poslovne skrivnosti ob objavi sodb, čeprav se v praksi to udejanja. Sodišče lahko poslovno skrivnost stranke zavaruje tudi z ukrepom prepovedi, uporabe in razkritja, ki vse, ki so se s poslovno skrivnostjo seznanili zaradi udeležbe v postopku, zavezuje tudi po končanem sodnem postopku, vse dokler poslovna skrivnost ne postane javna.

Postavlja se tudi vprašanje uporabe nezakonito pridobljene poslovne skrivnosti kot dokaz v pravnem postopku. ZPP namreč ne vsebuje prepovedi uporabe dokazov, ki so bili pridobljeni s kršitvijo pravic drugih. Ker je poslovna skrivnost ustavno varovana v okviru pravice do svobodne gospodarske pobude, je potrebno upoštevati stališče Ustavnega sodišča glede dokazov, pridobljenih s kršitvami človekovih pravic, na podlagi katerega redna sodišča odločitev o (ne)izvedbi takega dokaza sprejmejo ob upoštevanju načela sorazmernosti in presoji, kateri pravici je treba dati prednost.

Poleg ukrepov, ki so namenjeni varstvu poslovne skrivnosti v pravnem postopku, pa je treba omeniti tudi težave, s katerimi se spopadajo stranke, kadar dejansko podlago spora opirajo na poslovno skrivnost nasprotne stranke. Zaradi zaupne narave in omejenega dostopa do poslovnih skrivnosti lahko pride do velike informacijske asimetrije, ki tožniku v konkretnem primeru otežuje že pripravo sklepčne tožbe in nadalje tudi ustrezno substanciranje svojih navedb. Institut stopničaste tožbe nam pri navedenem ne pomaga, saj ga je mogoče uporabiti le v primeru, da imamo samostojen materialnopravni zahtevek za razkritje informacij. Prav tako so slovenska sodišča precej odklonilna do informativnih dokazov, čeprav je že zaznati premik k njihovem dopuščanju v izjemnih primerih.²³⁸

Glede na navedeno menim, da trenutno veljavna zakonodaja glede varstva poslovne skrivnosti v pravnem postopku predstavlja korak v pravo smer, a še vedno ne ponuja dovolj učinkovitih ukrepov za zaščito poslovne skrivnosti tekom pravnega postopka. Težavo vidim predvsem v omejenem dosegu 219.b člena, ki bi po mojem mnenju moral zajeti vse udeležence postopka in vsa dokazna sredstva. Zlasti bi moral zakonodajalec izrecno predvideti možnost priče odkloniti odgovor na vprašanje zaradi razkrijta svoje poslovne skrivnosti ali poslovne skrivnosti koga drugega (npr. delodajalca), pri čemer pa bi moralo sodišče presojsati, ali gre v konkretnem

---

²³⁸ Glej sklep VSRS, opr. št. III Ips 14/2010 z dne 20. 12. 2011, sklep VSRS II Ips 302/2011 z dne 26. 4. 2012, sklep VSM, opr. št. I Ip 697/2016 z dne 19. 10. 2016.

primeru res za poslovno skrivnost in je odrek odgovora na vprašanje upravičen, saj bi drugače lahko prihajalo do zlorab. S tem bi bila, ob predpostavki, da ostanejo v veljavi trenutne določbe ZPP, poslovna skrivnost ustrezno varovana tudi pri edicijski dolžnosti. V kolikšni meri so bodo sodišča v konkretnih primerih posluževala predvidenih ukrepov za varstvo poslovnih skrivnosti še ni jasno, a glede na vse identificirane pomanjkljivosti menim, da je ob trenutno veljavni zakonodaji še vedno bolj verjetno, da bo tekom pravnega postopka poslovna skrivnost razkrita, kot pa, da bo ostala nerazkrita.

6. VIRI IN LITERATURA

6.1. ZNANSTVENE MONOGRAFIJE TER ČLANKI

Bergant-Rakočević, Vesna: Varstvo uradne, vojaške in poslovne tajnosti v civilnem sodnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1476-1486.

Bertoncelj, Brane: Analiza stališč v zvezi z zaščito poslovne skrivnosti, v : Psihološka obzorja, 2 (2001), str. 113-122.

Betto, Nina: Predvidene novosti v ZPP glede dokaznega postopka, v: Podjetje in delo, 6-7 (2007), str. 1066-1077.

Betto, Nina: Vsebinsko odločanje v pravnem postopku v luči razpravnega načela in prekluzij, v: Odvetnik, 61 (2013), str. 13-18.

Bojan, Rok, Jerman-Blažič, Borka in Tekavčič, Metka: INFORMACIJSKA VARNOST V PODJETNIŠKEM OKOLJU: POTREBE, UKREPI IN EKONOMIKA VLAGANJ, Ekonomska fakulteta v Ljubljani, Založništvo, Ljubljana 2014.

Demšar Potočnik, Ivanka: Predpravno razkritje dokazov, v: Pravna praksa, 45-46 (2016), str. 6-8.

Dolenc, Mile: Informativni dokaz v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 31-32 (2010), str. 8-10.

Dolenc, Mile: O vlogi informativnega dokaza v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1467-1475.

Drobež, Eneja: Zavarovanje dokazov pri kršitvah pravic intelektualne lastnine, v: Pravna praksa, št. 41-42 (2016), str. 31.

Galič, Aleš: Ugotavljanje dejanskega stanja na prvi in drugi stopnji v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2017), str. 1270-1278.

Galič, Aleš: ZAKON O PRAVDNEM POSTOPKU (ZPP) : (neuradno prečiščeno besedilo) / z uvodnimi pojasnili k spremembam zakona in stvarnim kazalom Aleša Galiča (6. dopolnjena izdaja), Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 2017.

Gostiša, Eva in Levovnik, Jure: Varstvo poslovne skrivnosti, v: Pravna praksa, 7 (2019), str. 10-12.

Grm, Urška: Ocena učinkovanja aktualnih določb v zvezi z dokaznim bremenom v postopkih, v: Pravna praksa, 20 (2012), str. 14-16.

Ivanjko, Šime, Kocbek, Marijan in Prelič, Saša: KOPORACIJSKO PRAVO (2. dopolnjena in predelana izdaja), GV Založba, Ljubljana 2009.

Juhart, Jože: CIVILNO PROCESNO PRAVO FLR JUGOSLAVIJE, Univerzitetna založba, Ljubljana 1961.

Keresteš, Tomaž: Dokazno breme, v: Podjetje in delo, 6-7 (2012), str. 1417-1426.

Kontarščak, Kristjan Anton, Nekatera odprta vprašanja Zakona o poslovni skrivnosti, v: Pravna praksa, 20 (2019), str. 11-12.

Kop, Ivo: VAROVANJE IN ZAŠČITA POSLOVNIH SKRIVNOSTI (2. predelana in dopolnjena izdaja), Gospodarski vestnik, Ljubljana 1995.

Lampret, Leonardo in Neffat, Domen, Varstvo poslovne skrivnosti v pravnem postopku, v: Pravna praksa, 34/35 (2019), str. 23-25.

Levovnik, Jure in Gostiša, Eva: Sodno varstvo poslovnih skrivnosti, v: Pravna praksa, 8 (2019), str. 8-10.

Podbregar, Iztok: VOHUNSKA DEJAVNOST IN GOSPODARSTVO : znanstvena monografija, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, Ljubljana 2008.

Pretnar, Bojan: INTELEKTUALNA LASTNINA V SODOBNI KONKURENCI IN POSLOVANJU : PRAVNE OSNOVE, EKONOMSKA ANALIZA IN PODJETNIŠKI CILJI, GV Založba, Ljubljana 2002.

Štravs, Rudi: NOVELA ZPP-E 2017: s komentarjem (1. izdaja), Poslovna založba MB, Maribor 2017.

Testen, Matija: Vloga odvetnika pri pridobivanju in (ne)razkritju dokazov za namen civilnega postopka, v: Podjetje in delo, 6-7 (2011), str. 1499-1509.

Ude, Lojze, Betetto, Nina, Galič, Aleš, Rijavec, Vesna, Wedam Lukić, Dragica, Zobec, Jan: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (1. knjiga), Uradni list Republike Slovenije, GV Založba, Ljubljana 2005.

Ude, Lojze, Betetto, Nina, Galič, Aleš, Rijavec, Vesna, Wedam Lukić, Dragica, Zobec, Jan: PRAVDNI POSTOPEK : ZAKON S KOMENTARJEM (2. knjiga), Uradni list Republike Slovenije, GV Založba, Ljubljana 2006.

Wedam Lukić, Dragica: Ustavnopravni vidiki izvajanja dokazov v pravnem postopku, v: Podjetje in delo, 6-7 (2012), str. 1384-1393.

Zagradišnik, Renata: Nedopustno pridobljeni dokazi v civilnem pravnem postopku, v: Pravna praksa, 17-18 (2005), str. 20.

6.2. SPLETNI VIRI

Accetto, Matej, Anonimiziranje sodb in obdelava osebnih podatkov (2) (22. 7. 2009), URL: <https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/kolumne/10949> (18. 12. 2020).

Baker & McKenzie – Milan: Final Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market (8. 1. 2016), URL: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/14838> (6. 12. 2020).

Besedilo Predloga zakona o poslovni skrivnosti, EPA 368 – VIII, URL: <https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/24ea89ebd447e06592d47c4c7e1999b0de3557e6fa4da05d84564ebab3d787c5> (15. 11. 2020).

European Union Intellectual Property Office, The baseline of trade secrets litigation in the EU member states (19. 9. 2018), URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/25fe67c7-bc82-11e8-99ee-01aa75ed71a1> (29. 12. 2020).

Jeraj, Jernej, Kastelec Ana: Ali ste že poskrbeli za ustrezno zaščito poslovnih skrivnosti? (21. 6. 2019), URL: <https://www.fjpr.si/si/publikacije/2019/06/393-Ali-ste-ze-poskrbeli-za-ustrezno-zascito-poslovnih-skrivnosti> (15. 11. 2020).

Komentar Ustave Republike Slovenije, URL: <https://e-kurs.si/> (12. 12. 2020).

Odbora DZ za objavo vseh pravnomočnih sodb sodišč na spletu (12. 12. 2020), URL: <https://www.iusinfo.si/medijsko-sredisce/dnevne-novice/275933> (18. 12. 2020).

Odziv Ministrstva za pravosodje na predlog dopolnitve portala sodne prakse s sodbami nižjih sodišč (9. 3. 2020), URL: <https://predlagam.vladi.si/predlog/9885> (18. 12. 2020).

Trade secrets 2020 – Germany (28. 4. 2020), URL: <https://practiceguides.chambers.com/practice-guides/trade-secrets-2020/germany> (29. 12. 2020).

6.3. ZAKONI IN DRUGI PRAVNI PREDPISI

Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem, UL L 157/1, 15. 6. 2016.

Gesetz zum Schutz von Geschäftsgeheimnissen (GeschGehG), BGBl. I S. 466, 18. 4. 2019, dostopen na URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/geschgeh/BjNR046610019.html> (29. 12. 2020).

Gerichtsverfassungsgesetz (GVG), BGBl. I S. 1077, 9. 5. 1975 in BGBl. I S. 3256, 22. 12. 2020, dostopen na URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/gvg/BjNR005130950.html> (29. 12. 2020).

Sodni red, Ur. l. RS, št. 87/16.

Ustava Republike Slovenije (URS), Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a.

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ), Ur. l. RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18.

Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Ul. l. RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17.

Zakon o poslovni skrivnosti (ZPosS), Ur. l. RS, št. 22/19.

Zakon o pravnem postopku (ZPP), Ur. l. RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (ZPP-E), Ur. l. RS št. 10/17.

Zivilprozessordnung (ZPO), BGBl. I S. 3202; 2006 I S. 431; 2007 I S. 1781, 5. 12. 2005 in BGBl. I S. 3320, 22. 12. 2020, dostopen na URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/zpo/BjNR005330950.html> (29. 12. 2020).

6.4. SODNA PRAKSA

6.4.1. VIŠJE SODIŠČE V LJUBLJANI

Sodba Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. I Cpg 708/2013 z dne 21. 11. 2013.

Sodba Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Cp 1632/2014 z dne 20. 8. 2014.

Sklep Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Cp 1620/2019 z dne 9. 10. 2019.

Sklep Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. I Cp 178/2020 z dne 26. 2. 2020.

Sodba in sklep Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. I cp 1413/2020 z dne 7. 9. 2020.

6.4.2. VIŠJE SODIŠČE V MARIBORU

Sklep Višjega sodišča v Mariboru, opr. št. I Ip 697/2016 z dne 19. 10. 2016.

6.4.3. VRHOVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. III Ips 14/2010 z dne 20. 12. 2011.

Sklep Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. II Ips 302/2011 z dne 26. 4. 2012.

6.4.4. USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE

Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. Up-679/06, U-I-20/07 z dne 10. 10. 2007.

Odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. U-I-201/14, U-I-202/14 z dne 19. 2. 2015.